

Ìwé Ìyìnṛere Marku

Johanu onítẹ̀bomi tún ọ̀nà ẹ̀ se sílẹ̀

¹ Ìbẹ̀rẹ̀ ìyìnṛere nípa Jesu Kristi, Ọmọ Ọlórún.

² Gẹ́gẹ́ bí a ti kọ ọ́ nínú ìwé wòlìi Isaiiah pé,

“Èmi yóò ran oníṣẹ̀ mi síwájú rẹ̀,

Èni tí yóò tún ọ̀nà rẹ̀ ẹ̀.”

³ “Ohùn ẹni tí ń kígbẹ ní ijù,

‘È tún ọ̀nà Olúwa ẹ̀,

ẹ̀ ẹ̀ se ojú ọ̀nà rẹ̀ kí ó tọ́.’”

⁴ Johanu dé, ẹni tí ó ń tẹ̀nibomi ní aginjù, tí ó sì ń wàásù ìtẹ̀bomi ìrònúpìwàdà fún ìdárìjì ẹ̀ṣẹ̀.

⁵ Gbogbo àwọn tí ń gbé ní agbègbè Judea, àti gbogbo ènìyàn Jerusalemu jáde tọ́ ọ́ lọ, a sì ti ọwọ́ rẹ̀ tẹ̀ gbogbo wọn bọ omi ni odò Jordani, wọn ń jẹwọ́ ẹ̀ṣẹ̀ wọn.

⁶ Johanu sì wọ aṣọ irun ìbákasẹ̀. Ó sì di àmùrẹ̀ awo mọ ẹ̀gbẹ̀ rẹ̀. Eṣú àti oyin ìgàn sì ni óúnjẹ̀ rẹ̀.

⁷ Ó sì bẹ̀rẹ̀ sí í wàásù wí pé, “Ènikan tí ó tóbi jù mí lọ ń bọ lẹ̀yìn mi, okùn bàtà ẹ̀ṣẹ̀ ẹni tí èmi kò tó ẹni tí ń tú.

⁸ Èmi ń fi omi ẹ̀ ìtẹ̀bomi yín, sùgbọ̀n Ọ̀un yóò fi Èmí Mímọ́ ẹ̀ ìtẹ̀bomi yín.”

Ìtẹ̀bomi àti idánwò Jesu

⁹ Ó sì ẹ̀ ní ojọ kan Jesu ti Nasareti ti Galili jáde wá, a sì ti ọwọ́ Johanu ẹ̀ ìtẹ̀bomi fún ní odò Jordani.

¹⁰ Lésẹ̀kẹ̀sẹ̀ tí Jesu ń ti inú omi jáde wá, ó rí ọ̀run tí

1:2 Mt 3.1-12; Lk 3.2-16; Jh 1.6,15,19-28. **1:2** Ml 3.1; Mt 11.10; Lk 7.27. **1:3** Isa 40.3. **1:4** Ap 13.24. **1:9** Mt 3.13-17; Lk 3.21-22; Jh 1.29-34.

ó sí sílẹ̀, Ẹmí Mímọ́ bí àdàbà sòkalẹ̀ lé e lórí. ¹¹ Ohùn kan sì ti ọrun wá wí pé, “Ìwo ni àyànfẹ Ọmọ mi, ẹni tí inú mi dùn sí gidigidi.”

¹² Lésẹkan náà, Ẹmí Mímọ́ sì darí Jesu sí ijù, ¹³ Ó sì wà ní ogójì ojọ ní aginjù. A sì ti ọwọ Satani dán an wò, ó sì wà pẹlú àwọn ẹranko ìgbẹ. Àwọn àngẹli sì n ẹ ìránṣẹ́ fún un.

Pípe àwọn ọmọ-ẹyìn àkọkọ

¹⁴ Lẹyìn ìgbà tí ọba Herodu ti fi Johanu sínú ẹwọn tan, Jesu lọ sí Galili, ó n wàásù ìyìnre ti ìjọba Ọlọrun. ¹⁵ Ó sì kẹde wí pé, “**Àkókò náà dé wàyí, ìjọba Ọlọrun kù sí dẹdẹ. Ẹ yípadà kúrò nínú ẹṣẹ yín, kí ẹ sì gba ìyìnre yìi gbọ.**”

¹⁶ Ní ojọ kan, bí Jesu ti n rìn létí Òkun Galili, Ó rí Simoni àti Anderu arákùnrin rẹ, wọn n fi àwọn wọn peja torí pé apeja ni wọn. ¹⁷ Jesu sì kẹ sí wọn wí pé, “**Ẹ máa tọ mí lẹyìn. Ẹmi yóò sì sọ yín di apeja ènìyàn.**” ¹⁸ Ní kánkán wọn fi àwọn wọn sílẹ̀, wọn sì tọ Ọ lẹyìn.

¹⁹ Bí Ó sì ti rìn síwájú díẹ̀, ní etí Òkun, Ó rí Jakọbu ọmọ Sebede àti Johanu arákùnrin rẹ nínú ọkọ, wọn n tún àwọn wọn ẹ. ²⁰ Ó sì kẹ sí àwọn náà lésẹkẹsẹ̀, wọn fi Sebede baba wọn sílẹ̀ nínú ọkọ pẹlú àwọn alágbàṣe, wọn sì tọ Ọ lẹyìn.

Jesu lé ẹmí àìmọ́ jáde

²¹ Lẹyìn náà, Jesu àti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ wọ ilú Kapernaumu, nígbà tí ó di òwúrọ̀ ojọ ìsinmi, ó lọ sínú Sinagogu, ó sì n kọni. ²² Ẹnu sì ya ìjọ ènìyàn nítorí ìkọni rẹ̀, nítorí pé ó n kọni bí ẹni tí ó ní àṣẹ̀, kí í

1:11 Sm 2.7. **1:12** Mt 4.1-11; Lk 4.1-13. **1:14** Mt 4.12-17; Lk 4.14-15. **1:16** Mt 4.18-22; Lk 5.1-11; Jh 1.40-42. **1:21** Mt 7.28-29; Lk 4.31-32.

şe bí àwọn olùkọ̀ òfin şe ní kọ̀ àwọn ènìyàn. ²³ Ní àsìkò nàà gan an ni ọ̀kùnrin kan tí ó wà nínú Sinagọgu wọn, tí ó ní ẹ̀mí àìmọ̀, bẹ̀rẹ̀ sí í kígbẹ̀ wí pé, ²⁴ “Kí ni ìwọ̀ ní wá lódò wa, Jesu tí Nasareti? Šé ìwọ̀ wá láti pa wá run ni? Ẹ̀mí mọ̀ ẹ̀ni tí ìwọ̀ í şe; Ìwọ̀ ní ẹ̀ni Mímọ̀ Olọrun!”

²⁵ Jesu si bá a wí, ó wí pé, “**Pa ẹnu rẹ mọ, kí ó sì jáde kúrò lára rẹ.**” ²⁶ Ẹ̀mí àìmọ̀ nàà sì gbé e sánlẹ̀ lógèdèngbé, ó ké ní ohùn rara, ó sì jáde kúrò lára ọ̀kùnrin nàà.

²⁷ Ẹnu sì ya àwọn ènìyàn, tó bẹ̀ẹ̀ tí wọn fi n sọ láàrín ara wọn ohun tí ó ti şelẹ̀. Wọn béèrè pẹ̀lú ìgbóná ara, pé, “Kí ni èyí? Irú ẹ̀kọ̀ tuntun wo ni èyí? Ó ní fi agbára paşe fún àwọn ẹ̀mí àìmọ̀ pàápàá wọn sì gbọ̀ tirẹ̀.” ²⁸ Ìròyìn nípa rẹ̀ tàn ká gbogbo agbègbè Galili.

Jesu mú ọ̀pọ̀ ènìyàn láradá

²⁹ Nígbà tí wọn sì jáde kúrò nínú Sinagọgu, wọn lọ pẹ̀lú Jakọbu àti Johanu sí ilé Simoni àti Anderu. ³⁰ Ìyá iyàwó Simoni tí ó dùbúlẹ̀ àìsàn ibà, wọn sì sọ fún Jesu nípa rẹ̀. ³¹ Ó sì tọ̀ ọ̀ lọ, ó fà á lówọ̀, ó sì gbé e dídè; lójúkan nàà ibà nàà fi sílẹ̀, ó sì n şe ìránşẹ̀ fún wọn.

³² Nígbà tí ó di àşálẹ̀, tí oòrùn wọ̀, wọn gbé gbogbo àwọn aláìsàn àti àwọn tó ni ẹ̀mí àìmọ̀ tọ̀ ọ̀ wá. ³³ Gbogbo ilú si péjọ ni ẹnu-ọ̀nà. ³⁴ Jesu sì wo ọ̀pọ̀ tí wọn ní onírúurú ààrùn sà. Bákán nàà ni ó lé ọ̀pọ̀ ẹ̀mí àìmọ̀ jáde. Sùgbọ̀n kò sì jẹ̀ kí àwọn ẹ̀mí àìmọ̀ nàà kí ó sọ̀rọ̀, nítorí tí wọn mọ̀ ẹ̀ni tí ọ̀n ì şe.

1:23 Lk 4.33-37.

1:24 Jh 6.69.

1:29 Mt 8.14-15; Lk 4.38-39.

1:32 Mt 8.16-17; Lk 4.40-41.

Jesu ya ara rẹ sọtò láti gbàdúrà

³⁵ Ní kùtùkùtù òwúrò ọjó kejì, kí ilẹ̀ tó mọ́, Jesu nìkan jáde lọ sí aginjù kan, láti lọ gbàdúrà. ³⁶ Simoni àti àwọn èniyàn rẹ̀ yòókù lọ láti wá a. ³⁷ Nígba tí wọn sì rí I, wọn sọ fún wí pé, “Gbogbo èniyàn ń wá ọ!”

³⁸ Jesu sì dáhùn wí pé, “**Ẹ jẹ́ kí a lọ sí àwọn ilú miíràn, kí ń lè wàásù níbẹ̀ pẹ̀lú. Nítorí èyí ni èmi sá à ẹ̀ wá.**” ³⁹ Nítorí náà, ó ń kiri gbogbo agbègbè Galili, ó ń wàásù nínú Sinagogu. Ó sì ń lé àwọn ẹ̀mí àìmọ́ jáde.

Ọkùnrin tí o ní ààrùn ẹ̀tẹ̀

⁴⁰ Ọkùnrin adẹ̀tẹ̀ kan tò ọ́ wá, ó sì kúnlẹ̀ níwájú rẹ̀. Ó sì bèbẹ̀ fún ìmúláradá. Ó wí pé, “Bí iwọ́ bá fẹ́, iwọ́ lè mú mi lárádá.”

⁴¹ Jesu kún fún àánú, ó na ọwọ́ rẹ̀, ó fi ọwọ́ rẹ̀ bà a, ó wí pé, “**Èmi fẹ́. Di mímọ́.**” ⁴² Lójúkan náà ẹ̀tẹ̀ náà fi sílẹ̀ lọ, ọkùnrin náà sì rí iwòsàn.

⁴³ Jesu sì kílọ́ fún un gidigidi ⁴⁴ Ó wí pé, “**Lọ fi ara rẹ̀ hàn àlùfáà Júù fún àyẹ̀wò. Sùgbọ̀n má ẹ̀ dúró sọ ohunkóhun fún ẹnìkẹ̀ni ní ọ̀nà. Mú ẹ̀bùn lẹ̀wọ́, èyí tí Mose pàṣẹ̀ fún adẹ̀tẹ̀ tí a mú lárádá. Èyí tí í ẹ̀ ẹ̀rí pé, ó ti rí iwòsàn.**” ⁴⁵ Sùgbọ̀n ó jáde lọ, ó bèrẹ̀ sí í pòkíkí, ó ń tan ìròyìn kálẹ̀. Nítorí èyí, Jesu kò sì le wọ́ ilú ní gbangba mọ́, sùgbọ̀n ó wà lẹ̀yìn odi ilú ní aginjù. Síbẹ̀, àwọn èniyàn tò ọ́ wá láti ibi gbogbo.

2

Jesu wo aláàrùn ẹ̀gbà sà̀n

1:35 Lk 4.42-43. **1:39** Mt 4.23-25; Lk 4.44. **1:40** Mt 8.2-4; Lk 5.12-16. **1:44** Le 13.49; 14.2-32.

¹ Lẹyìn ojọ mélòò kan, nígbà tí Jesu tún padà wọ Kapernaumu, òkíkí kàn pé ó ti wà nínú ilé. ² Láìpé, ogunlógò èniyàn ti kún ilé tí ó dé sí tó bẹẹ tí inú ilé àti èyìn ilẹ̀kùn ní ita kò gba ẹyọ ẹnìkan mọ, ó sì wààsù ọ̀rọ náà sí wọn. ³ Àwọn ọ̀kùnrin kan wá, wọn gbé arọ tọ ọ wá, ẹnì tí ọ̀kùnrin mẹ́rin gbé. ⁴ Nígbà tí wọn kò sì le dé ọ̀dọ Jesu, nítòrí ọ̀pọ èniyàn, wọn dá ọ̀rùlé ilé lu ní ọ̀gangan ibi tí Jesu wà. Wọn sì sọ ọ̀kùnrin arọ náà kalẹ̀ tí ọ̀un ti àkète rẹ níwájú Jesu. ⁵ Nígbà tí Jesu sì rí ìgbàgbọ̀ wọn, ó sọ fún arọ náà pé, **“Omọ, a dárí gbogbo ẹ̀şẹ̀ rẹ̀ jì ọ̀.”**

⁶ Şùgbọ̀n diẹ̀ nínú àwọn olùkọ̀ ọ̀fin tó jókòó níbẹ̀ sọ fún ara wọn pé, ⁷ “Èéşẹ̀ tí ọ̀kùnrin yìí fi sọ̀rọ̀ bá yíí? Ó n sọ̀rọ̀-òdì. Ta ni ó lè dárí ẹ̀şẹ̀ jì ni bí ko şe Ọ̀lọ̀run nìkan?”

⁸ Lójúkan náà bí Jesu tí wòye nínú ọ̀kàn rẹ̀ pé wọn n gbèrò bẹ̀ẹ̀ ní àárín ara wọn, ó wí fún wọn pé, **“Èéşẹ̀ tí èyìn fi n ro ǹkan wònyí nínú ọ̀kàn yín?”** ⁹ Èwo ni ó rọ̀rùn jù láti wí fún arọ̀ náà pé, ‘A dárí ẹ̀şẹ̀ rẹ̀ jì ọ̀,’ tàbí wí pé, ‘Dìde sì gbé àkète rẹ̀, kí o sì máa rìn?’ ¹⁰ Şùgbọ̀n kí ẹ̀ lè mọ̀ pé Omọ̀ Èniyàn ní agbára ní ayé láti dárí ẹ̀şẹ̀ rẹ̀ jì ni.” Ó wí fún ọ̀kùnrin arọ̀ náà pé, ¹¹ **“Mo wí fún ọ̀, dìde, gbé àkète rẹ̀ kí ó sì máa lọ ilé rẹ̀.”** ¹² Lójúkan náà, ọ̀kùnrin náà fò sókè fún ayọ̀. Ó gbé àkète rẹ̀. Ó sì jáde lọ lójú gbogbo wọn. Èyí sì ya gbogbo wọn lẹ̀nu tó bẹ̀ẹ̀ tí wọn sì yin Ọ̀lọ̀run lógo wí pé, “Àwa kò rí irú èyí rí!”

Ìpè Lefi

13 Nígbà náà, Jesu tún jáde lọ sí etí Òkun. Ọpọ̀ ènìyàn sì tọ́ ọ́ wá, ó sì bèrẹ̀ sí ní kọ́ wọn. 14 Bí ó ti n rin etí Òkun lọ sókè, ó rí Lefi ọmọ Alfeu tí ó jókòó nínú àgọ̀ níbi tí ó ti n gba owó orí, Jesu sì wí fún un pé, “**Tẹ̀lé mi,**” Lefi dídè, ó sì n tẹ̀lé e.

15 Ó sì ẹ̀, bí ó sì ti jókòó ti ounjẹ ni ilé Lefi, ọpọ̀ àwọn agbowó ọ̀de àti ẹ̀lẹ̀şẹ̀ wá bá Jesu jókòó pẹ̀lú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀, nítorí tiwọn pọ̀ tiwọn tẹ̀lé e. 16 Nígbà tí àwọn olùkọ́ ọ̀fin àti àwọn Farisi rí ì tí ó n bá àwọn agbowó ọ̀de àti àwọn ẹ̀lẹ̀şẹ̀ jẹun, wọn wí fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “Èétirí tí ó fi n bá àwọn agbowó ọ̀de àti ẹ̀lẹ̀şẹ̀ jẹun?”

17 Nígbà tí Jesu gbọ́, ó sọ́ fún wọn wí pé, “**Àwọn tí ara wọn dá kò wa oníşẹ̀gùn, bí ko ẹ̀ àwọn tí ara wọn kò dá. Èmi kò wá láti sọ́ fún àwọn ènìyàn rere láti ronúpìwàdà, bí kò ẹ̀ àwọn ènìyàn ẹ̀lẹ̀şẹ̀.**”

Ibèrèrè nípa àwẹ̀ lẹ́wọ́ Jesu

18 Àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Johanu àti àwọn Farisi a máa gbààwẹ̀. Àwọn ènìyàn kan sì wá, wọn sì bi í pé, “Èéşé tí àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Johanu àti àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Farisi fi n gbààwẹ̀, şùgbọ́n àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ kò gbààwẹ̀?”

19 Jesu dáhùn wí pé, “**Báwo ni àwọn àlejò ọkọ̀ iyàwó yóò ẹ̀ máa gbààwẹ̀ nígbà tí ọkọ̀ iyàwó sì wà lódò wọn? 20 Şùgbọ́n láìpẹ̀ ọjọ̀, a ó gba ọkọ̀ iyàwó kúrò lódò wọn. Nígbà náà wọn yóò gbààwẹ̀ ni ọjọ̀ wọnyí.**”

2:14 Mt 9.9-13; Lk 5.27-32.
Lk 5.33-38.

2:16 Ap 23.9.

2:18 Mt 9.14-17;

2:20 Lk 17.22.

21 “Kò sí ẹnì tí ń fi ìrèpé aṣọ tuntun lẹ ògbólógbòò èwù, bí ó ba ẹ̀ bẹ̀ẹ̀, èyí tuntun tí a fi lẹ̀ ẹ̀ yòò fàya kúrò lára ògbólógbòò, yíya rẹ̀ yòò sí burú púpọ̀ jù. 22 Kò sí sí ẹnì tí ń fi ọ̀tí wáìní tuntun sínú ìgò wáìní ògbólógbòò. Bí a bá ẹ̀ bẹ̀ẹ̀, ọ̀tí wáìní náà yòò fa ìgò náà ya, ọ̀tí wáìní a sì dàà̀nù, bákán náà ni ìgò náà, ẹ̀sẹ̀ ọ̀tí wáìní tuntun ni a n fi sínú ìgò wáìní tuntun.”

Olúwa ọ̀jọ̀ ìsinmi

23 Ó sì ẹ̀ ni ọ̀jọ̀ ìsinmi, bí Jesu àti àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ tí ń kojá lọ láàrín oko ọ̀kà, àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ bẹ̀rẹ̀ sí í ya ìpẹ̀ ọ̀kà. 24 Díẹ̀ nínú àwọn Farisi wí fún Jesu pé, “Wò ó, èẹ̀se tiwọn fi ń ẹ̀yí ti kò yẹ̀ ni ọ̀jọ̀ ìsinmi.”

25 Ó dá wọn lóhùn pé, “Èyìn kò tí ka ohun tí Dafidi ẹ̀, nígbà tí ó ẹ̀ aláìní, tí ebi sí ń pa á, òun àti àwọn tí ó wà lódò rẹ̀? 26 Bí ó tí wọ̀ ilé Ọ̀lọrun lọ ni ọ̀jọ̀ Abiatari olórí àlùfáà, tí ó sì jẹ̀ àkàrà ìfihàn tí kò tọ̀ fún un láti jẹ̀ bí kò ẹ̀ fún àwọn àlùfáà, ó sì tún fi fún àwọn tí ń bẹ̀ lódò rẹ̀.”

27 Ó sì wí fún wọn pé, a dá ọ̀jọ̀ ìsinmi fún ènìyàn, “Ẹ̀sẹ̀ ọ̀tí wáìní tuntun ni ọ̀jọ̀ ìsinmi. 28 Nítorí náà Ọ̀mọ̀ Ènìyàn ni Olúwa ọ̀jọ̀ ìsinmi pèlú.”

3

1 Nígbà tí Jesu wá sí Sinagọgu. Sì kiyèsi i ọ̀kùnrin kan wà níbẹ̀, tí ọ̀wọ̀ rẹ̀ kan rọ̀. 2 Àwọn kan nínú wọn sì ń wa ọ̀nà láti fi ẹ̀sùn kan Jesu. Nítorí náà, wọn ń ṣọ Ọ̀ bí yòò mú un láradá ní ọ̀jọ̀ ìsinmi. 3 Jesu wí fún

2:23 Mt 12.1-8; Lk 6.1-5. 2:23 De 23.25. 2:26 1Sa 21.1-6; 2Sa 8.17. 2:27 Ek 23.12; De 5.14. 3:1 Mt 12.9-14; Lk 6.6-11. 3:2 Lk 11.54.

ọkùnrin tí ọwọ rẹ rọ náà pé, “**Dìdè dúró ní iwájú ìjọ ènìyàn.**”

⁴ Nígbà náà ni Jesu béèrè lẹwọ wọn pé, “**Ẹjẹ ó bá òfin mu ní ọjọ ìsinmi bóyá láti ẹ rere, tàbí láti ẹ búburú! Láti gbà ẹmí là, tàbí pa á run?**” Ẹ̀gbọ̀n wọn dákẹ̀ láìfèsì.

⁵ Nígbà tí ó sì wo gbogbo wọn yíká pẹ̀lú ìbínú, ọkàn rẹ̀ sì bàjẹ̀ nítorí líle àyà wọn, ó sọ fún ọkùnrin náà pé, “**Na ọwọ rẹ jáde.**” Ó nà án jáde, ọwọ náà sì bọ sípò padà pátápátá. ⁶ Lójúkan náà, àwọn Farisi jáde lẹ, láti bá àwọn ọmọ-ẹyìn Herodu gbìmọ̀ pọ̀, bí wọn yòò ẹ pa Jesu.

Ọpọ̀ ènìyàn tẹ̀lé Jesu

⁷ Jesu pẹ̀lú àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ̀ yẹra kúrò níbẹ̀ lẹ̀ sí etí Òkun. Ọpọ̀lọpọ̀ ènìyàn láti Galili àti Judea sì tọ̀ ọ lẹyìn. ⁸ Nígbà tí wọn gbọ̀ ìròyìn iṣẹ̀ iyanu tí ó ẹ, ọpọ̀ ènìyàn sì tọ̀ ọ wá láti Judea, Jerusalemu àti Idumea, àti láti apá kejì odò Jordani àti láti ìhà Tìre àti Sidoni. ⁹ Nítorí ọpọ̀ ènìyàn, Jesu sọ fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ̀ láti ẹ̀tò ọkọ̀ ojú omi kékeré kan sílẹ̀ fún un láti lẹ, láti lé àwọn èrò sẹyìn. ¹⁰ Nítorí tí ó mú ọpọ̀ ènìyàn láradá, ọpọ̀lọpọ̀ àwọn aláìsàn ló bí ara wọn lù ú láti fi ọwọ̀ kàn án. ¹¹ Ìgbàkúgbà tí àwọn tí ó ni ẹmí àìmọ̀ bá ti fojú ri, wọn á wólẹ̀ níwájú rẹ̀. Wọn a sì kígbẹ̀ lóhùn rara wí pé, “Ìwọ̀ ni Ọmọ̀ Ọlórún.” ¹² Ẹ̀gbọ̀n ó kílẹ̀ fún wọn gidigidi, kí wọn má ẹ fi òun hàn.

Jesu yan àwọn aposteli méjìlá

3:6 Mk 12.13. **3:7** Mt 4.24-25; 12.15-16; Lk 6.17-19. **3:8** Mt 11.21. **3:10** Mk 5.29,34; 6.56. **3:12** Mk 1.45.

¹³ Jesu gun orí òkè lọ, ó sì pe àwọn kan tí ó yàn láti wà pẹ̀lú rẹ̀, wọn sì tọ́ ọ́ wá. ¹⁴ Ó yan àwọn méjìlá, kí wọn kí ọ́ lẹ̀ wà pẹ̀lú rẹ̀, àti kí ọ́ lẹ̀ rán wọn lọ láti wàásù ¹⁵ àti láti lágbara láti lé àwọn ẹ̀mí Èsù jáde.

¹⁶ Wọ̀nyí ni àwọn méjìlá nàà tí ó yàn:

Simoni (ẹ̀ni tí ó sọ àpèlẹ̀ rẹ̀ ní Peteru),

¹⁷ Jakọ̀bu ọ̀mọ̀ Sebede àti Johanu arákùnrin rẹ̀ (àwọn ẹ̀ni tí Jesu sọ àpèlẹ̀ wọn ní Boanaji, èyí tí ó túmọ̀ sí “àwọn ọ̀mọ̀ àrà”).

¹⁸ Àti Anderu,

Filipi,

Bartolomeu,

Matiu,

Tomasi,

Jakọ̀bu ọ̀mọ̀ Alfeu,

Taddeu,

Simoni tí ń jẹ̀ Sealoti *

¹⁹ àti Judasi Iskariotu, ẹ̀ni tí ó fi í hàn níkeyìn.

Jesu àti Beelsebulu

²⁰ Nígba nàà ni Jesu sì wọ́ inú ilé kan, àwọn èrò sì tún kórajọ́, tó bẹ̀ẹ̀ tí Ọ̀un àti àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ kò rí ààyè láti jẹun. ²¹ Nígba tí àwọn ẹ̀bí rẹ̀ gbọ́ èyí, wọn wá láti mú un lọ ilé, nítorí tí wọn wí pé, “Orí rẹ̀ ti dàrú.”

3:13 Mt 5.1; Lk 6.12. **3:16** Mt 10.2-4; Lk 6.14-16; Ap 1.13.

* **3:18** Ọkan nínú àwọn ẹ̀gbé tí o ń ja fun òmìnira àwọn Júù, **3:19** Mk 2.1; 7.1. **3:20** Mk 6.31. **3:21** Mk 3.31-35; Jh 10.20.

²² Àwọn olùkòni ní òfin sòkalẹ wá láti Jerusalemu, wọn sì wí pé, “Ó ni Beelsebulu, olórí àwọn ẹmí ẹ̀sù, ni ó sì fi ń lé àwọn ẹmí ẹ̀sù jáde!”

²³ Jesu pè wọn, ó sì fi òwe bá wọn sọrọ: “**Báwo ni Ẹ̀sù ẹ̀ se lè lé ẹ̀sù jáde?** ²⁴ Bí iḡoba kan bá yapa sí ara rẹ, iḡoba náà yóò wó lulẹ. ²⁵ Bákan náà, bí ilé kan bá sì yapa sí ara rẹ, ilé náà kí yóò le è dúró. ²⁶ Bí Ẹ̀sù bá sì dide sí ara rẹ, tí ó sì yapa, òun kí yóò le è dúró sùgbọn òpin rẹ yóò dé. ²⁷ Kò sí ẹni tí ó le wọ ilé ọkùnrin alágbára kan lọ, kí ó sì kó o ní ẹrù lọ, bí kò ẹ̀ se pé ó kọkọ de ọkùnrin alágbára náà ní okùn, nígbà náà ni yóò lè kó ẹrù ní ilé rẹ. ²⁸ Lóòótọ ní mo wí fún yín, gbogbo ẹ̀sẹ̀ ni a ó dáríjì àwọn ọmọ ẹ̀niyàn, àti gbogbo ọ̀rọ̀-òdì. ²⁹ Sùgbọn ẹni tí ó bá sọrọ̀-òdì sí Ẹmí Mímọ̀, kì yóò rí ìdáríjì tí tí ayé, sùgbọn ó wà nínú ewu ẹbi àinípẹkun.”

³⁰ Òun sọ eléyìí fún wọn, nítorí tí wọn sọ pé, “Nípa agbára ẹmí àìmọ̀ ló ń ẹ̀ àwọn isẹ̀ iyanu rẹ.”

Ìyá àti àwọn Arákùnrin Jesu

³¹ Nígbà náà ni àwọn arákùnrin rẹ àti ìyá wá, wọn dúró lóde, wọn sì ránṣẹ̀ sí i, wọn ń pè é. ³² Àwọn ẹ̀niyàn tí wọn jókòó lẹ̀dẹ̀ rẹ̀ sì wí fún un pé, “Ìyá àti àwọn arákùnrin rẹ̀ wà lóde.”

³³ Sùgbọn ó dá wọn lóhùn wí pé, “**Ta ni í ẹ̀ se ìyá mi tàbí àwọn arákùnrin mi?**”

³⁴ Ó sì wò gbogbo àwọn tí ó jókòó lẹ̀dẹ̀ rẹ̀ yíká, ó sì wí pé, “**Àwọn wọn yí ni ìyá mi àti àwọn arákùnrin**

3:22 Mt 12.24-29; Lk 11.15-22. **3:22** Mt 9.34; 10.25. **3:27** Isa 49.24-25. **3:28** Mt 12.31-32; Lk 12.10. **3:31** Mt 12.46-50; Lk 8.19-21.

mi. ³⁵ Nítorí ẹníkẹni tí ó bá n ẹ̀ se ìfẹ̀ Ọlọrun, òun ni arákùnrin mi àti aráàbínrin mi àti ìyá mi.”

4

Òwe afúnrúgbìn

¹ Jesu sì tún bẹrẹ sí n kọni létí Òkun, àwọn ìjọ èniyàn tí ó yí i ká pọ̀ jọjọ tó bẹ̀tẹ̀ tí ó fi bọ̀ sínú ọkọ ọjú omi, tí ó sì jókòó nínú rẹ̀ lẹgbẹ̀ẹ̀ Òkun, nígbà tí àwọn èniyàn sì wà ní ilẹ̀ létí Òkun. ² Ó bẹrẹ̀ sí í fi òwe bá wọn sọ̀rọ̀ nínú ẹ̀kọ̀ rẹ̀ pé, ³ “**E fi etí sílẹ̀! Ní ọjọ kan, afúnrúgbìn kan jáde lọ láti lọ fúnrúgbìn rẹ̀.** ⁴ Bí ó ti n fúnrúgbìn, díẹ̀ bọ̀ sí ẹ̀bá ọ̀nà, àwọn ẹyẹ̀ sì wá, wọn sì ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀. ⁵ Díẹ̀ bọ̀ sórí ilẹ̀ àpáta, níbi tí erùpẹ̀ ko sí púpọ̀. Láìpẹ̀ ọjọ̀, ó hu jáde. ⁶ Ẹ̀gbọ̀n nígbà tí oòrùn mú gangan, ó jóná, nítorí tí kò ní gbòngbò, ó gbẹ̀. ⁷ Àwọn irúgbìn mìíràn sì bọ̀ sààrín ẹ̀gún, nígbà tí ẹ̀gún sì dàgbàsókè, ó fún wọn pa, tó bẹ̀tẹ̀ tí àwọn irúgbìn náà kò le so ẹ̀so. ⁸ Ẹ̀gbọ̀n òmíràn bọ̀ sí ilẹ̀ ọ̀lọràá, o sì so ẹ̀so lẹ̀pẹ̀lẹ̀pẹ̀, òmíràn ọ̀gbọ̀ọ̀gbọ̀n, òmíràn ọ̀gọ̀ọ̀gọ̀ta, àti òmíràn ọ̀gọ̀ọ̀gọ̀rùn-ún.”

⁹ Jesu sì wí pé, “**Ẹ̀ni tí ó bá ní etí láti fi gbọ̀, kí ó gbọ̀.**”

¹⁰ Nígbà tí ó ku òun nìkan pẹ̀lú àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn méjìlá àti àwọn mìíràn, wọn bí i léèrè wí pé, “Kí ni ìtumọ̀ ọ̀we rẹ̀?” ¹¹ Ó sì dá wọn lóhùn pé, “**Ẹ̀yin ni a gbà láààyè láti mọ̀ ohun ìjìnlẹ̀ nípa ìjọba Ọlọrun. Ẹ̀yí tí ó pamọ̀ sí àwọn tí ó wà lẹ̀yìn agbo ìjọba náà.** ¹² Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ wí pé,
“wọn yóò rí i, wọn yóò sì gbọ̀, kì yóò yé wọn,

4:1 Mt 13.1-9; Lk 8.4-8.

4:10 Mt 13.10-15; Lk 8.9-10.

4:11

1Kọ 5.12-13; Kl 4.5; 1Tẹ 4.12; 1Tm 3.7.

4:12 Isa 6.9-10.

bẹ̀ẹ̀ ni wọn kì yóò sì yípadà sí Ọlọrun.
Tàbí kí a dárí ẹ̀şẹ̀ jì wọn!”

¹³ Şùgbọ̀n Jesu wí fún wọn pé, “Bí ọ̀wẹ̀ tí ó rọ̀rùn yìí kò bá yé e yín? Báwo ni ẹ̀yin yóò şe mọ̀ ìtumọ̀ àwọn m̀ìràn tí mo ní sọ̀ fún un yín? ¹⁴ Afúnrúgbìn ní fúnrúgbìn ọ̀rọ̀ náà. ¹⁵ Àwọn ẹ̀so tó bọ̀ sí ojú ọ̀nà, ni àwọn ọ̀lọkàn líle tí wọn gbọ̀ ọ̀rọ̀ Ọlọrun, lójúkan náà ẹ̀şù wá ó sì mú kí wọn gbàgbé ohun tí wọn tí gbọ̀. ¹⁶ Bákan náà, àwọn tí ó bọ̀ sórí àpáta, ni àwọn ẹ̀niyàn tí wọn fi ayọ̀ gbọ̀ ọ̀rọ̀ Ọlọrun. ¹⁷ Şùgbọ̀n kò ni gbòhògbò tí ó jìnlẹ̀ ní ọ̀kàn wọn. Şùgbọ̀n wọn á wà fún igbà díẹ̀, léyìn náà nígbà tí wàhálà tàbí inúnibíni bá dìde nítorí ọ̀rọ̀ náà, lójúkan náà, wọn á kọ̀şẹ̀. ¹⁸ Àwọn tí ó bọ̀ sààrín ẹ̀gún ni àwọn tí ó gbọ̀ ọ̀rọ̀ náà, tí wọn sì gbà á. ¹⁹ Şùgbọ̀n láìpẹ̀ jojo, àwọn adùn ayé àti inú dídùn, ọ̀rọ̀ àti ìjàkadì fún àşeyọ̀rí àti ìfẹ̀ àwọn ohun m̀èrèrè ayé, gba ọ̀kàn wọn, wọn sì fún ọ̀rọ̀ náà pa ní ọ̀kàn wọn. Ọ̀rọ̀ náà sì jẹ̀ aláílẹ̀so. ²⁰ Şùgbọ̀n àwọn tí ó bọ̀ sí ilẹ̀ ọ̀lọràá, ní àwọn tí ó gbọ̀ ọ̀rọ̀ Ọlọrun tí wọn sì gbà á lóòtítító, wọn sì mú ẹ̀so púpọ̀ jáde fún Ọlọrun ní ọ̀gbọ̀gbọ̀n, ọ̀gọ̀gọ̀ta, àti ọ̀míràn ọ̀gọ̀gọ̀rùn-ún, gẹ̀gẹ̀ bí a tí gbìn ín sí ọ̀kàn wọn.”

Àtùpà lóri ọ̀pá fitílà

²¹ Ó sì wí fún wọn pé, “A ha lè gbé fitílà wá láti fi sábé ọ̀sùwọn tàbí sábé àkẹ́te? Rára o, ki a şe pe a o gbé e ka orí ọ̀pá fitílà? ²² Gbogbo ohun tí ó pamọ̀ nísinsin yìí yóò hàn ní gbangba ní ojọ̀ kan, bẹ̀ẹ̀ ni

4:13 Mt 13.18-23; Lk 8.11-15.

4:21 Mt 5.15; Lk 8.16; 11.33.

4:22 Mt 10.26; Lk 8.17; 12.2.

kò sí ohun tí ó wà ní ìkòkò, bí kò ɛ pé kí ó le yọ sí gbangba. ²³ Bí ẹnìkẹni bá ní etí láti fi gbọ, kí ó gbọ.”

²⁴ Ó sì tún tẹsíláwájú pé, “È máa kíyèsì ohun tí ẹ bà gbọ dárádára, nítorí òsùwọ̀n tí ẹyin bá fi wọ̀n náà ni a ó fi wọ̀n fún un yín àti jù bẹ̀ẹ̀ lọ. ²⁵ Nítorí ẹni tí ó bá ní, òun ni a ó tún fi fún sí i àti lówọ ẹni tí kò bá ní, ni a ó ti gba ẹyí náà tí ó ní.”

Òwe irúgbìn tó ní dàgbà

²⁶ Ó sì tún sọ ẹyí pé, “Èyí ni a lè fi ìjọba Ọlórún wé. Ọkúnrin kan ní fúnrúgbìn sí ilẹ. ²⁷ Lóru àti ní ọsán, bóyá ó sùn tàbí ó díde, irúgbìn náà hu jáde, ó sì dàgbà, òun kò sì mọ bí ó ti ɛlẹ. ²⁸ Nítorí tí ilẹ kókó hù èso jáde fún ara rẹ, ó mú èhù ewé jáde, ẹyí tí ó tẹlẹ e ní orí ọkà, ní ìparí, ọkà náà gbọ. ²⁹ Nígba tí èso bá gbó tán, lésẹkẹsẹ, òun a tẹ dọ́jẹ bọ inú ọkà náà, ó sì kórè rẹ.”

Òwe musitadi

³⁰ Jesu sì tún wí pé, “Kí ni kí èmi fi ìjọba Ọlórún wé? Òwe wo ni kí èmi fi ɛ àkàwé rẹ? ³¹ Ó dàbí èso hóró musitadi kan, lóòótó, ó jọ ọkan nínú àwọn èso tí ó kéré jùlọ ti a gbìn sínú ilẹ. ³² Síbẹ, nígbà tí a gbìn ín, ó dàgbàsókè, ó gbilẹ, ó sì di títóbi ju gbogbo ewéko inú ọgbà yòókù lọ. Ó sì yọ ẹka rí lá níbi tí àwọn ẹyẹ ọrun lè kọ itẹ wọ̀n sí, kí wọ̀n sì rí idáàbòbò.”

³³ Òun lo ọ̀pọ̀ irú òwe wọ̀nyí láti fi kọ àwọn ènìyàn, gégé bí wọ̀n bá ti ní fẹ láti ní ọye tó. ³⁴ Kìkì òwe ni Jesu fi ní kọ àwọn ènìyàn ní ẹkọ ita gbangba rẹ.

4:23 Mt 11.15; Mk 4.9. **4:24** Mt 7.2; Lk 6.38. **4:25** Mt 13.12; 25.29; Lk 8.18; 19.26. **4:26** Mt 13.24-30. **4:30** Mt 13.31-32; Lk 13.18-19. **4:34** Mt 13.34; Jh 16.25.

Sùgbón lẹyìn èyí, nígbà tí ó bá sì wà pẹ̀lú àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀, òun a sì sọ ìtumò ohun gbogbo.

Jesu mú aféfé okun dáké jẹ́

³⁵ Nígbà tí alẹ̀ lẹ̀, Jesu wí fún àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ pé, “**E jẹ́ kí a rékojá sí apá keji.**” ³⁶ Nígbà tí wọn ti tú ìjọ ká, wọn sì gbà á sínú ọkọ ojú omi gégé bí ó ti wà. Àwọn ọkọ ojú omi kékeré m̀ìrán sì wà lódò rẹ̀. ³⁷ Ìjì líle nílá kan sì dídè, omi sì ǹ bù sínú ọkọ, tó bẹ̀ẹ̀ tí ọkọ fi bẹ̀rẹ̀ sí í kún fún omi, ó sì fẹ̀rẹ̀ rì. ³⁸ Jesu ti sùn lọ lẹyìn ọkọ, ó gbé orí lé ìròrí. Wọn sì jí i lóhùn rara wí pé, “Olùkòni, tàbí iwọ̀ kò tilẹ̀ bikítà pé gbogbo wa fẹ̀ rì?”

³⁹ Ó dídè, ó bá ìjì líle náà wí, ó sì wí fún òkun pé, “**Dáké! Jéjé!**” Ìjì náà sì dá, ìparóṣọ̀ nílá sì wà.

⁴⁰ Lẹyìn náà, ó béèrè lówọ̀ àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ pé, “**Èesẹ̀ tí èyin fi ǹ sojo bẹ̀ẹ̀? Tàbí èyin kò ì tí ì ní ìgbàgbọ̀ síbèsíbè?**”

⁴¹ Èrù bà wọn gidigidi, wọn sì wí fún ara wọn pé, “Irú ọkùnrin wo ni èyí, tí ìjì àti Òkun ǹ gbọ̀ tirẹ̀!”

5

Ìwòsàn ọkùnrin ẹ̀lẹ̀m̀ì èsù

¹ Wọn lọ sí apá keji adágún ní èbá ilẹ̀ àwọn ará Gadara. ² Bí Jesu sì ti ǹ ti inú ọkọ ojú omi jáde. Ọkùnrin kan tí ó ní ẹ̀mí àìmọ̀ jáde ti ibojì wá padé rẹ̀. ³ Ọkùnrin yìí ǹ gbé nínú ibojì, kò sí ẹnì tí ó lè dè é mọ̀, kòdà ẹ̀wọ̀n kò le dè é. ⁴ Nítorí pé nígbà púpọ̀ ni wọn ti ǹ fi sẹ̀kẹ̀sẹ̀kẹ̀ dè é lówọ̀ àti esẹ̀, tí ó sì ǹ já a dànù kúrò ni esẹ̀ rẹ̀. Kò sí ẹnìkan tí ó ní agbára láti

káwọ rẹ. ⁵ Tòsán tòru láàrín àwọn ibojì àti ní àwọn òkè ni ó máá n kígbe rara tí ó sì n fi òkúta ya ara rẹ.

⁶ Nígba tí ó sì rí Jesu látòkèrè, ó sì sáré lọ láti pàdé rẹ. Ó sì wólẹ níwájú rẹ. ⁷ Ó sì kígbe ní ohùn rara wí pé, “Kí ní ẹ tẹmi tìrẹ, Jesu Ọmọ Ọlórún Ọgá-ògo? Mo fi Ọlórún bẹ ọ má ẹ dá mi lóró.” ⁸ Nítorí tí Ó wí fún un pé, “**Jáde kúrò lára ọkùnrin náà, iwọ ẹmí àìmọ!**”

⁹ Jesu sì bi í léèrè pé, “**Kí ni orúko rẹ?**”

Ẹmí àìmọ náà sì dáhùn wí pé, “Ligioni, nítorí àwa pọ.” ¹⁰ Nígba náà ni ẹmí àìmọ náà bẹrẹ sí í bẹ Jesu gidigidi, kí ó má ẹ rán àwọn jáde kúrò ní agbègbè náà.

¹¹ Agbo ẹlédẹ nílá kan sì n je lẹbàá òkè. ¹² Àwọn ẹmí àìmọ náà bẹ Jesu pé, “Rán wa lọ sínú àwọn ẹlédẹ wọn-ọn-ni kí àwa le è wọ inú wọn lọ.” ¹³ Jesu fún wọn láààyè, àwọn ẹmí àìmọ náà sì jáde kúrò lára ọkùnrin náà, wọn sì wọ inú àwọn ẹlédẹ náà lọ. Agbo ẹlédẹ náà tí ó tó iwọn ẹgbẹrún méjì (2,000) sì túká lógán, wọn sì sáré lọ ní gèrègèrè òkè rọ sínú Òkun, wọn sì ẹ̀gbé.

¹⁴ Àwọn olùtọ́jú ẹran wọnyí sì sálọ sí àwọn ilú nílá àti ilú kéékèké, wọn sì n tan iròyìn náà ká bí wọn tí n sáré. Àwọn ẹniyàn sì tú jáde láti fojú gán-án-ní ohun náà tí ó ẹlẹ. ¹⁵ Nígba tí wọn péjọ sọdọ Jesu, wọn rí ọkùnrin náà, ẹni tí ó ní ẹmí ẹ̀sù, tí ó jókòó níbẹ, ó wọ aṣọ iyè rẹ sì bọ sípò, ẹ̀rù sì bà wọn. ¹⁶ Àwọn tí ị̀ṣẹ̀lẹ̀ yìi ọ̀jọ̀ wọn sì n ròyìn rẹ fún àwọn ẹniyàn ohun tí ó ẹlẹ sí ọkùnrin ẹlẹmì àìmọ, wọn si

sọ nípa agbo elédè náà pèlú. ¹⁷ Nígba náà, àwọn èrò bèrè sí ní bẹ Jesu pé kí ó fi agbègbè àwọn sílẹ.

¹⁸ Bí Jesu ti n wọ inú ọkọ ojú omi lọ, ọkùnrin náà tí ó ti ní ẹmí àìmọ tẹlẹ bẹ E pé kí òun lè bá a lọ. ¹⁹ Jesu kò gbà fún un, sùgbón ó wí fún un pé, “**Lọ sí ilé sí ọdọ àwọn ẹbí rẹ, kí o sì sọ fún wọn bí Olórún ti ẹ ohun nlá fún ọ, àti bí ó sì ti sàánú fún ọ.**” ²⁰ Nítorí náà, ọkùnrin yíi padà lọ, ó bèrè sí rọyìn ní Dekapoli nípa ohun nlá tí Jesu ẹ fún un. Ẹnu sì ya gbogbo ènìyàn.

Òkú ọmọbìnrin kan àti obìnrin aláìsàn

²¹ Nígba tí Jesu sì ti inú ọkọ rékojá sí apá kejì Òkun, ọpọ ijọ ènìyàn péjọ yí i ká ní etí Òkun. ²² Ọkan nínú àwọn olórí Sinagoḡu tí à n pè ni Jairu wá sọdọ Jesu, nígba tí ó sì rí i, ó wólẹ níwájú rẹ. ²³ Ó sì bẹ ẹ gidigidi pé, “Ọmọbìnrin mi wà lójú ikú, mo bẹ ọ, wá fi ọwọ rẹ lé e, kí ara rẹ lè dá, kí ó sì yè.” ²⁴ Jesu sì n bá a lọ.

Ọpọ ijọ ènìyàn sì n tọ Ọ léyìn. ²⁵ Obìnrin kan sì wà láàrín ọpọ ènìyàn náà, tí ó ti ní ìsun ẹjẹ fún odidi ọdún méjìlá. ²⁶ Ẹni tí ojú rẹ sì ti rí ọpọlọpọ ipọnjú lódọ ọpọ àwọn onìşègùn, tí ó sì ti ná gbogbo ohun tí ó ní, síbẹ kàkà kí ó san, ó n burú sí i. ²⁷ Nígba tí ó sì gbúrò ọ ẹ iyanu tí Jesu ẹ, ìdí nìyí tí ó fi wá sẹyìn rẹ, láàrín ọpọ ènìyàn, ó sì fọwọ kan aṣọ rẹ. ²⁸ Nítorí tí ó rò ní ọkàn rẹ pé, “Bí mo bá sá à lè fi ọwọ kan aṣọ rẹ, ara mi yóó dá.” ²⁹ Ìsun ẹjẹ rẹ sì gbẹ lésẹkesẹ, òun sì mò lára rẹ pé, a mú òun láradá kúrò nínú ààrùn náà.

5:20 Mk 7.31. **5:21** Mt 9.18-26; Lk 8.40-56. **5:22** Lk 13.14; Ap 13.15; 18.8,17. **5:23** Mk 6.5; 7.32; 8.23; Ap 9.17; 28.8.

³⁰ Lógán, Jesu sì mọ nínú ara rẹ pé agbára jáde lára òun. Ó yípadà láàrín ọpọ èniyàn, ó sì béèrè, “**Ta ni ó fi ọwọ kan aṣọ mi?**”

³¹ Àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ wí fún un pé, “Ìwọ rí ọpọ èniyàn tí ó rọgbà yí ọ ká, ìwọ sì tún ń béèrè ẹni tí ó fi ọwọ kàn ọ?”

³² Síbẹ, Jesu bèrẹ sí wò yíká láti rí ẹni náà, tí ó fi ọwọ kan òun. ³³ Nígba náà, obìnrin náà kún fún ibèrù àti iwàriri nítorí ó ti mọ ohun tí ó ṣeṣe lára òun. Ó sì kúnlẹ níwájú rẹ, ó sì sọ gbogbo òtítọ fún un.

³⁴ Jesu sì wí fún un pé, “**Ọmọbìnrin, ìgbàgbọ rẹ mú ọ láradá. Maa lọ ní àlàáfíà, ìwọ sì ti sà nínú ààrùn rẹ.**”

³⁵ Bí Jesu sì ti ń ba obìnrin náà sọrọ, àwọn iránsẹ dé láti ilé Jairu olórí Sinagọgu wá, wọn wí fún un pé, ọmọbìnrin rẹ ti kú, àti pé kí wọn má ṣe yọ Jesu lẹnu láti wá, nítorí ó ti pẹ jù.

³⁶ Sùgbọ́n bi Jesu ti gbọ ọrọ náà, ó wí fún Jairu pé, “**Má bèrù, sá à gbàgbọ nìkan.**”

³⁷ Nígba náà, Jesu dá ọpọ èniyàn náà dúró. Kò sì jẹ kí ẹnikẹni tẹlẹ òun lẹyìn lọ ilé Jairu, bí kò ṣe Peteru, Jakọbu àti Johanu arákùnrin Jakọbu. ³⁸ Nígba tí wọn dé ibẹ, Jesu rí i pé gbogbo ǹnkan ti dàrú. Ilé kún fún àwọn tí ń sọkún, àti àwọn tí ń pohùnréré ẹkún.

³⁹ Ó wọ inú ilé lọ, o sì bá àwọn èniyàn sọrọ, ó béèrè pé, “**Èṣe tí ẹyin fi ń sọkún tí ẹ sì ń pohùnréré ẹkún? Ọmọbìnrin náà kò kú, ó sùn lásán ni.**” ⁴⁰ Wọn sì fi í rẹrìn-ín.

Sùgbọ́n ó sọ fún gbogbo wọn láti bọ síta, ó mú baba àti iyá ọmọ náà, àti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ m̀eta. Ó

sì wọ inú yàrá tí ọmọ̀bìnrin náà gbé dùbúlẹ̀ sí. ⁴¹ Ó gbá a ní ọwọ̀ mú, ó sì wí pé, “**Talita kuumi**” (tí ó túmọ̀ sí “**Ọmọ̀débìnrin, dide dúró!**”). ⁴² Lésẹ̀kan náà, ọmọ̀bìnrin náà sì dide. Ó sì ń rìn, ẹ̀rù sì bà wọn, ẹ̀nu sì ya àwọn òbí rẹ̀ gidigidi. ⁴³ Jesu sì kílọ̀ fún wọn gidigidi pé kí wọn má ẹ̀ sọ ohun tí ó ti ẹ̀lẹ̀. Ó sì wí fún wọn kí wọn fún ọmọ̀bìnrin náà ní ọúnjẹ.

6

Wòlù tí kò ní ọlá

¹ Jesu fi ibẹ̀ sílẹ̀ lọ sí ìlú rẹ̀ pẹ̀lú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀. ² Nígbà tí ó di ọjọ̀ Ìsinmi, ó lọ sí Sinagọgu láti kọ̀ àwọn èniyàn, ẹ̀nu sì ya àwọn èniyàn púpọ̀ tí ó gbọ̀.

Wọn wí pé, “Níbo ni ọkùnrin yìí gbé ti rí nńkan wọnyí? Irú ọgbọn kí ni ẹ̀yí tí a fi fún un, tí irú iṣẹ̀ iyanu bá yí ní ti ọwọ̀ rẹ̀ ẹ̀? ³ Gbẹ̀nàgbẹ̀nà náà kọ̀ yìí? Ọmọ̀ Maria àti arákùnrin Jakọbu àti Josefu, Judasi àti Simoni? Àwọn arábìnrin rẹ̀ gbogbo ha kọ̀ ni ó ń bá wa gbé nńhìn-ín yí?” Wọn sì kọ̀sẹ̀ lára rẹ̀.

⁴ Nígbà náà, Jesu wí fún wọn pé, “**A máa ń bu ọlá fún wòlù níbi gbogbo àfi ní ìlú ara rẹ̀ àti láàrín àwọn ìdílẹ̀ àti àwọn ẹ̀bí òun pàápàá.**” ⁵ Nítorí àìgbàgbọ̀ wọn, òun kò lẹ̀ ẹ̀ iṣẹ̀ iyanu ńlá láàrín wọn, àfi àwọn aláìsàn díẹ̀ tí ó gbé ọwọ̀ lé lórí, tí wọn sì rí ìwòsàn.

Jesu rán ọmọ-ẹ̀yìn méjìlá jáde

⁶ Ẹ̀nu si yà á nítorí àìgbàgbọ̀ wọn. Lẹ̀yìn náà, Jesu lọ sí ààrín àwọn ìletò kéékèèké, ó sì ń kọ̀ wọn. ⁷ Ó sì

5:41 Lk 7.14; Ap 9.40. **5:43** Mk 1.43-44; 7.36. **6:1** Mt 13.53-58; Lk 4.16-30. **6:2** Mk 1.21; Mt 7.28. **6:3** Mt 11.6. **6:5** Mk 5.23; 7.32; 8.23. **6:6** Mt 9.35. **6:7** Mt 10.1,5,7-11; Lk 9.1-5. **6:7** Lk 10.1.

pe àwọn méjìlá nàà sòdò rẹ, ó bèrẹ sí rán wọn lọ ní méjì méjì, Ó sì fi àṣẹ fún wọn lórí ẹmí àìmọ.

⁸ O sọ fún wọn pé, wọn kò gbọdọ mú ohunkóhun lẹwọ, àfi ọpá ìtilẹ wọn. Wọn kò gbọdọ mú oúnjẹ, àpò ìgbànú, tàbí owó lẹwọ. ⁹ Wọn kò tilẹ gbọdọ mú ìpààrọ bàtà tàbí aṣọ lẹwọ. ¹⁰ Jesu wí pé, “**Ẹ dúró sí ilé kan ní iletò kan. Ẹ má ṣe sípò padà láti ilé dé ilé, nígbà tí ẹ bá wà ní ilú nàà.** ¹¹ **Ẹnikéni tí kò bá sì gbà yín, tí kò sì gbọrọ yín, nígbà tí ẹyin bá jáde kúrò níbẹ, ẹ gbọn eruku ẹsẹ yín síbẹ fún ẹrì fún wọn.”**

¹² Wọn jáde lọ láti wàásù irònúpìwàdà fún àwọn ẹniyàn. ¹³ Wọn lé ọpọlọpọ àwọn ẹmí àìmọ jáde. Wọn sì ñ fi ọróró kun orí àwọn tí ara wọn kò dá, wọn sì mú wọn láradá.

A bẹ Johanu onítẹbọmi lórí

¹⁴ Láìpẹ, ọba Herodu gbọ nípa Jesu, nítorí níbi gbogbo ni a ti ñ sọrọ iṣẹ iyanu rẹ. Ọba nàà rò pé, “Johanu Onítẹbọmi jínde kúrò nínú òkú, nítorí nàà ni iṣẹ iyanu ṣe ñ ṣe láti ọwọ rẹ.”

¹⁵ Àwọn mìíràn wí pé, “Elijah ní.”

Àwọn mìíràn wí pé, “Wòlù bí ọkan lára àwọn àtijọ tó ti kú ló tún padà sáyé.”

¹⁶ Şùgbọn nígbà tí Herodu gbọ ẹyí, ó wí pé “Johanu tí mo tí bẹ lórí ni ó ti jínde kúrò nínú òkú.”

¹⁷ Herodu fúnra rẹ sá ti ránṣẹ mú Johanu, tìkára rẹ sínú túbú nítorí Herodia aya Filipi arákùnrin rẹ nítorí tí ó fi ṣe aya. ¹⁸ Johanu sì ti wí fún Herodu pé, “Kò tọ sí ọ láti fi iyàwó arákùnrin rẹ ṣe aya.” ¹⁹ Nítorí nàà ni Herodia ṣe ní sínú, òun sì fẹ pa á, şùgbọn kò

6:11 Mt 10.14. **6:12** Mt 11.1; Lk 9.6. **6:13** Jk 5.14. **6:14** Mt 14.1-2; Lk 9.7-9; 9.19; Mt 21.11. **6:17** Mt 14.3-4; Lk 3.19-20.

6:19 Mt 14.5-12.

le se é. ²⁰ Nítorí Herodu bẹ̀rù Johanu, ó sì mò ọ̀n ni olóòtítọ̀ èniyàn àti ẹnì mímọ̀, ó sì n tọ̀jú rẹ̀. Nígbà tí Herodu ba gbọ̀rọ̀ Johanu, ó máa n dààmú síbẹ̀, ó sì fi ayọ̀ gbọ̀rọ̀ rẹ̀.

²¹ Níkeyìn Herodia rí ààyè. Àkókò yìí ni ọ̀jọ̀ ibí Herodu, òun sì pèsè àsè ní ààfin ọ̀ba fún àwọn olùrànlọ̀wọ̀ rẹ̀: àwọn balógun àti àwọn èniyàn pàtàkì ní Galili. ²² Nígbà náà, ni ọ̀mọ̀bìnrin Herodia wọ̀lẹ̀ láti jó. Inú Herodu àti àwọn àlejò rẹ̀ dùn tó bẹ̀ẹ̀.

Ọ̀ba sọ̀ fún ọ̀mọ̀bìnrin náà pé, “Béèrè ohunkóhun tí iwọ̀ bá fẹ̀ lẹ̀wọ̀ mi, èmi ó sì fi fún ọ̀.” ²³ Ó sì búra fún un wí pé, “Ohunkóhun tí iwọ̀ bá fẹ̀, ìbá à ẹ̀ ẹ̀ ìdajì ìjọ̀ba mi ni, èmi yòò fi fún ọ̀.”

²⁴ Ó jáde lọ̀ sọ̀ fún iyá rẹ̀ pé, “Kí ní kí n béèrè?”

Ó dàhùn pé, “Orí Johanu Onítẹ̀bọ̀mi.”

²⁵ Ọ̀mọ̀bìnrin yìí sáré padà wá sọ̀dọ̀ Herodu ọ̀ba. Ó sì wí fún un pé, “Mo n fẹ̀ orí Johanu Onítẹ̀bọ̀mi nísinsin yìí nínú àwopòkọ̀.”

²⁶ Inú ọ̀ba sì bàjẹ̀ gidigidi, sùgbọ̀n nítorí àwọn ìbúra rẹ̀, àti nítorí àwọn tí ó bá a jókòó pọ̀, kò sì fẹ̀ kọ̀ fún un. ²⁷ Nítorí èyí, ọ̀ba rán ẹ̀sọ̀ kan, ó fi àşẹ̀ fún un pé, kí ó gbé orí Johanu wá. Ọ̀kùnrin náà sì lọ̀, ó bẹ̀ Johanu lórí nínú túbú. ²⁸ Ó sì gbé orí Johanu wa nínú àwopòkọ̀. Ó sì gbé e fún ọ̀mọ̀bìnrin náà. Òun sì gbé e tọ̀ iyá rẹ̀ lọ̀. ²⁹ Nígbà tí àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn Johanu gbọ̀, wọn wá gbé òkú rẹ̀, wọn sì lọ̀ tẹ̀ ẹ̀ sínú ibojì.

Jesu bọ̀ ẹ̀gbẹ̀rún márùn-ún (5,000) èniyàn

³⁰ Àwọn aposteli kó ara wọn jọ̀ sí ọ̀dọ̀ Jesu, wọn sí ròyìn ohun gbogbo tí wọn ti ẹ̀ àti ohun gbogbo

tí wọn ti kọni. ³¹ Nígbà tí Jesu rí i pé ọpọ ènìyàn n lọ tí wọn sì n bọ tó bẹẹ tí kò sí ààyè fún wọn láti jẹun, ó sì wí fún wọn pé, “**E jẹ kí a kúrò láàrín ọpọ ènìyàn wọnyí fún ìgbà diẹ, kí a sì sinmi.**”

³² Nítorí náà, wọn wọ ọkọ ojú omi kúrò níbẹ lọ sí ibi tí ó parọrọ. ³³ Şùgbọn ọpọ ènìyàn ni o rí wọn nígbà tí wọn n lọ. Àwọn wọnyí sì tún wá láti ilú nlá gbogbo wọn sáré gba etí Òkun, wọn şáájú wọn gúnlẹ ní èbúté. ³⁴ Bí Jesu ti n sọkalẹ láti inú ọkọ náà, ó bá ọpọ ènìyàn bí i tí àtẹ̀yìnwá, tí wọn ti n dúró dè e. Ó káàánú fún wọn, nítorí wọn dàbí àgùntàn tí kò ní olùtójú. Ó sì kọ wọn ni ọpọ nńkan tí ó yẹ kí wọn mọ.

³⁵ Nígbà tí ojọ sì ti bù lọ tán, àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ tọ ọ wá, wọn wí fún un pé, ibi aşalẹ ni ìbí yìí, ojọ sì bù lọ tán. ³⁶ “Rán àwọn ènìyàn wọnyí láti lọ sí àwọn abúlẹ àti ilú láti ra oúnjẹ fún ara wọn.”

³⁷ Şùgbọn Jesu sọ fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ pé, “**E fún wọn ní oúnjẹ.**”

Àwọn ọmọ-ẹ̀yìn wí fún pé, “Èyí yóò ná wa tó owó işẹ ọyà oşù méjọ, şe kí a lọ fi èyí ra àkàrà fún àwọn ọpọ ènìyàn yìí láti jẹ.”

³⁸ Jesu tún béèrè pé, “**İşù àkàrà mélóó ni ẹyin ni lọwọ? E lọ wò ó.**”

Wọn padà wá jíşẹ pé, “İşù àkàrà márùn-ún àti eja méjì.”

³⁹ Nígbà náà ni Jesu sọ fún ọpọ ènìyàn náà kí a mú wọn jókóó lẹgbẹ̀ẹ̀gbẹ̀ lóri koríko. ⁴⁰ Lẹşẹkan náà, wọn bèrè sí í jókóó, ní àádọta tàbí ọgọọgọrùn-ún.

6:32 Mt 14.13-21; Lk 9.11-17; Jh 6.5-13; Mk 8.1-10; Mt 15.32-39.

6:34 Mt 9.36. **6:37** 2Qb 4.42-44.

41 Nígbà tí ó sì mú ìṣù àkàrà márùn-ún àti ẹja méjì nàà, ó gbé ojú rẹ sókè ọrun. Ó dúpẹ fún oúnjẹ nàà, ó bù wọn sí wẹwẹ, ó fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ láti gbé e kalẹ síwájú àwọn ènìyàn nàà àti àwọn ẹja méjì nàà ni ó pín fún gbogbo wọn. 42 Gbogbo wọn sì jẹ àjẹyó. 43 Àwọn ọmọ-ẹyìn sì kó agbọn méjìlá tí ó kún fún àjẹkú àkàrà àti ti ẹja pẹlú. 44 Àwọn tí ó sì jẹ àkàrà nàà tó ìwọn ẹgbẹ̀rún márùn-ún (5,000) ọkúnrin.

Jesu rìn lórí omi

45 Lésẹkẹsẹ léyìn ẹyí, Jesu pàṣẹ fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ láti padà sínú ọkọ kí wọn sì ṣáájú rékojá sí Betisaida. Níbẹ ni òun yóò ti wà pẹlú wọn láìpẹ. Nítorí òun fúnra a rẹ yóò dúró sẹyìn láti rí i pé àwọn ènìyàn tóká lọ ilé wọn. 46 Léyìn nàà, ó lọ sórí òkè láti lọ gbàdúra.

47 Nígbà tí ó di alẹ, ọkọ wà láàrín Òkun, òun nìkan sì wà lórí ilẹ. 48 Ó rí i wí pé àwọn ọmọ-ẹyìn wà nínú wàhálà púpọ ní wíwa ọkọ nàà nítorí ti ìjì lílé ẹ ọwọ ọ̀dì sí wọn, nígbà tí ó sì di ìwọn ìṣọ kẹrin ọru, ó tọ wọn wá, ó n rìn lórí omi Òkun, òun sì fẹ ré wọn kojá, 49 ṣùgbọn nígbà tí wọn rí i tí ó n rìn, wọn rò pé iwin ni. Wọn sì kígbẹ sókè lóhùn rara, 50 nítorí gbogbo wọn ni ó rí i, tí ẹrù sì bà wọn.

Ṣùgbọn òun sọrọ sí wọn lésẹkẹsẹ pé, “**Ẹ mú ọkàn le! Èmi ni. Ẹ má bẹ̀rù.**” 51 Nígbà nàà ni ó gòkè sínú ọkọ pẹlú wọn, ìjì lílé nàà sì dáwọ dúró. Ẹrù sì bà wọn rékojá gidigidi, ẹnu sì yà wọn. 52 Wọn kò sá tó ni òye ìṣẹ iyanu ti ìṣù àkàrà, nítorí ti ọkàn wọn yigbì.

6:41 Mk 14.22; Lk 24.30-31. 6:45 Mt 14.22-33; Jh 6.15-21. 6:48 Mk 13.35. 6:50 Mt 9.2. 6:52 Mk 8.17.

⁵³ Lẹyìn tí wọn la Òkun náà kojá, wọn gúnlẹ sí Genesareti. Wọn sì so ọkọ sí èbúté. ⁵⁴ Wọn jáde kúrò nínú ọkọ. Àwọn èniyàn tó wà nìbẹ rí Jesu, wọn sì dá a mò ọn. ⁵⁵ Wéré, wọn rọ̀yìn dídé rẹ, gbogbo àwọn èniyàn sáré gbé gbogbo àwọn aláìsàn lórí àkète wọn wá pàdé rẹ. ⁵⁶ Ní ibi gbogbo tí ó sì dé, yálà ní abúlẹ, ilú nílá tàbí àrọko, n ẹ se ni wọn n kó àwọn aláìsàn pàdé rẹ ní àárín ojà. Wọn sì n bẹ ẹ kí ó jẹ kí wọn fi ọwọ kan etí aṣọ rẹ, gbogbo àwọn tí wọn sì fi ọwọ kàn án ni a mú láradá.

7

Mímọ àti àìmọ

¹ Àwọn Farisi sì péjọ sí ọdọ rẹ, àti àwọn kan nínú àwọn akòwé, tí ó wá láti Jerusalemu, ² wọn sì ẹ àkíyèsí wí pé diẹ nínú àwọn ọmọ-ẹyìn Jesu n fi ọwọ àìmọ jẹun, èyí yìi ni wẹ ọwọ. ³ (Àwọn Farisi, àti gbogbo àwọn Júù, bí wọn kò bá wẹ ọwọ wọn gidigidi, wọn kì í jẹun nítorí wọn ti pa òfin àtọwọdọwọ àwọn àgbà mó. ⁴ Nígbà tí wọn bá sì ti ojà dé sílé, wọn kò gbọdọ fi ọwọ kan oúnjẹ àfi tí wọn bá bu omi wẹ ara wọn. Èyí sì jẹ ọkan nínú ogunlọgọ àpẹẹrẹ òfin àti ilànà tí wọn ti dì mú fún ọpọlọpọ ọdún sẹyìn, bí i fifọ kọ̀bù, àwọn ìkòkò, àti kẹ̀tù.)

⁵ Nítorí èyí àwọn Farisi àti àwọn olùkọ òfin bèèrè lọwọ rẹ pé, “Èṣe tí àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ kò tẹ̀lé àwọn òfin àtọwọdọwọ àwọn àgbà nítorí wọn fi ọwọ àìmọ jẹun?”

6:53 Mt 14.34-36. **6:56** Mk 3.10; Mt 9.20. **7:1** Mt 15.1-11; Lk 11.38. **7:4** Mt 23.25; Lk 11.39. **7:5** Ga 1.14.

⁶ Jesu dá wọn lóhùn wí pé, “Èyin àgàbàgebè yìí, òtítótó ni wòlú Isaiah n sọtélé nípa tí èyin àgàbàgebè, bí a ti kọ ọ pé:

“Àwọn èniyàn wọnyí fi ẹnu wọn bu ọlá fún mi
şùgbọ́n ọkàn wọn jìnà sí mi.

⁷ Ìsìn wọn jẹ lásán,

ìkọni wọn jẹ kíkìdá òfin tí àwọn èniyàn fi n kọni.’

⁸ Nítorí tí èyin fi òfin Ọlọrun sí apá kan, èyin n tẹlé àşà àwọn èniyàn.”

⁹ Ó sì wí fún wọn: “Èyin sá à mọ bí ẹ ti n gbé òfin Ọlọrun jù sẹyìn kí ẹ lè mú òfin tiyín şe. ¹⁰ Mose fún un yín ní òfin yìí láti ọdọ Ọlọrun pé, ‘Bọwọ fún baba ọ̀un iyá rẹ.’ Ó tún sọ pé, ‘Ènikẹni tí ó bá sọrọ aburú sí baba tàbí iyá rẹ ní láti kú ni.’ ¹¹ Şùgbọ́n èyin wá sọ pé ó dára bakan náà fún ọkùnrin kan bí kò bá tilẹ̀ pèsè fún àlń àwọn ọ̀bí rẹ, şùgbọ́n kí o sọ fún wọn pé, ‘È má şe bínú baba tàbí iyá mi, n kò lè ràn yín lówọ nísinsin yìí,’ nítorí tí mo ti fi ẹ̀bùn tí n bá fi fún un yín fún Ọlọrun. ¹² Bẹ̀ẹ̀ ni èyin kò si jẹ kí ó şe ohunkóhun fún baba tàbí iyá rẹ mọ. ¹³ Èyin n fi òfin àtọ̀wọ̀dọ̀wọ̀ tiyín tí ẹ fi lélé, sọ ọ̀rọ̀ Ọlọrun di asán àti ọ̀pọ̀ irú nńkan bẹ̀ẹ̀ ni èyin n şe.”

¹⁴ Léyìn náà, Jesu pe ọ̀pọ̀ èniyàn láti wá gbọ ọ̀rọ̀ rẹ. Ó sì wí fún wọn pé, “Gbogbo yín ẹ tẹ̀tí sílẹ̀ kí ẹ sì jẹ kí èyí ó yé e yín. ¹⁵ Kò sí ohunkóhun láti ọ̀de èniyàn, tí ó wọ inú rẹ lọ, tí ó lè sọ ọ di aláìmọ, şùgbọ́n àwọn nńkan tí ó ti inú rẹ jáde, àwọn wọnyí ní n sọ èniyàn di aláìmọ.”*

7:6 Isa 29.13. **7:10** Ek 20.12; De 5.16; Ek 21.17; Le 20.9. * **7:15** Àwọn àkọ̀sílẹ̀ àtìjọ̀ iwé Marku kan se àfikún ọ̀rọ̀ yìí aláìmọ. 16 Ẹni tí ó bá ní etí láti fi gbọ́ kí ó gbọ́.

17 Nígba tí Jesu sì wọ inú ilé kan lọ, àwọn ọmọ-ẹyìn tẹlé é, wọn sì béèrè ìtumọ àwọn ọwe tí ó pa.

18 Jesu béèrè wí pé, “Àbí kò sí ẹyí tí ó yé yín nínú ọrọ náà? Ẹyin kò rí i wí pé ohunkóhun tí ó wọ inú èniyàn láti ọde kò lè sọ èniyàn di aláìmọ? 19 Nítorí tí kò lọ sínú ọkàn rẹ, sùgbọ́n sínú ara, a sì yà á jáde, a sì gbá gbogbo oúnjẹ dānù.” (Nípa síso ẹyí, Jesu fihàn pé gbogbo oúnjẹ jẹ “mímọ.”)

20 Nígba náà, ó fi kún un pé, “Èyí ti ó ti ọkàn èniyàn jáde ni n sọ ni di aláìmọ. 21 Nítorí pé láti inú ọkàn èniyàn ni àwọn èrò búburú wònyí ti n jáde wá: àgbèrè, olè, ipàniyàn, panşágà, 22 ọkánjúwà, odi yiyàn, itànje, imọ-tara-eni, ilara, ọrọ ẹyìn, igbéraga, òmùgò. 23 Gbogbo àwọn nńkan búburú wònyí n tí inú wá, àwọn ló si n sọ yín di aláìmọ.”

Igbàgbọ obìnrin ará Kenaani

24 Nígba náà ni Jesu kúrò ní Galili, ó sí lọ sí agbègbè Tire àti Sidoni, ó sì gbìyànjú láti nńkan wà pẹlú àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ fún àkókò díẹ, sùgbọ́n eléyí kò ẹ é ẹ, nítorí pé kò pẹ púpọ tí ó wọ ilú nígba tí iròyìn dídé rẹ tàn káakiri. 25 Láìpẹ, obìnrin kan tí ọmọbìnrin rẹ ní ẹmí àìmọ tọ ọ wá, ó ti gbọ nípa Jesu, ó wá, ó sì wólẹ lẹsẹ Jesu. 26 Giriki ní obìnrin náà, Siro-Fonisia ní orílẹ-èdè rẹ. Ó bẹ Jesu kí ó bá òun lé ẹmí ẹsù náà jáde lára ọmọbìnrin òun.

27 Jesu sọ fún obìnrin yìí pé, “Ní àkókọ, ó yẹ kí a fi oúnjẹ tẹ àwọn ọmọ lórùn ná. Nítorí kò tọ kí a mú oúnjẹ àwọn ọmọ fún àwọn ajá.”

7:17 Mt 15.15-20; Mk 4.10. 7:18 1Kọ 10.25-27; Ro 14.14; Tt 1.15; Ap 10.15. 7:20 Ro 1.28-31; Ga 5.19-21. 7:22 Mt 6.23; 20.15.

7:24 Mt 15.21-28.

²⁸ Obìnrin náà dáhùn wí pé, “Òótọ̀ ni ọ̀rọ̀ yín Olúwa, ẹ̀sùgbọ̀n àwọ̀n ọ̀mọ̀ ajá pàápàá a máa ní ànfààní láti jẹ̀ èérún oúnjẹ̀ tí ó bá ẹ̀ sílẹ̀ láti orí tábilì.”

²⁹ “Ó sì wí fún un pé, nítorí ọ̀rọ̀ yìí, máa lọ, ẹ̀mí àìmọ̀ náà ti jáde kúrò lára ọ̀mọ̀bìnrin rẹ̀.”

³⁰ Nígbà tí ó padà dé ilé, ó bá ọ̀mọ̀bìnrin rẹ̀ ní idùbúlẹ̀ jẹ́jẹ́ lórí ibùsùn, ẹ̀mí àìmọ̀ náà ti fi í sílẹ̀.

Ìwòsàn ọ̀kùnrin odi àti afọ́jú

³¹ Nígbà náà ni Jesu fi agbègbè Tìre àti Sidoni sílẹ̀, ó wá si Òkun Galili láàrín agbègbè Dekapoli. ³² Níbẹ̀ ọ̀kùnrin kan tí kò lè sọ̀rọ̀ wá sí ọ̀dọ̀ Jesu, àwọ̀n ènìyàn sì bẹ̀ Jesu pé kí ó gbé ọ̀wọ̀ rẹ̀ lé e.

³³ Jesu sì mú ọ̀kùnrin náà kúrò láàrín ọ̀pọ̀ ènìyàn. Ó sì fi àwọ̀n ìka rẹ̀ sí etí ọ̀kùnrin náà, ó tu itọ̀ ẹ̀wọ̀. Ó sì fi kan ahọ̀n rẹ̀. ³⁴ Nígbà náà ni Jesu wòkè ọ̀run, ó sì mí kanlẹ̀, ó sì pàşẹ̀ wí pé, “Efata!” (èyí ni, “**Ìwo şí!**”). ³⁵ Lójúkan náà, etí rẹ̀ sì şí, okùn ahọ̀n rẹ̀ sì tú, ó sì n sọ̀rọ̀ ketekete.

³⁶ Jesu pàşẹ̀ fún ọ̀pọ̀ ènìyàn tó wà níbẹ̀ pé kí wọ̀n má ẹ̀ tan ìròyìn náà ká. Ẹ̀sùgbọ̀n bí ó ti n pa wọ̀n lẹ̀nu mọ̀ tó, náà ni wọ̀n n tan ìròyìn náà káàkiri tó.

³⁷ Àwọ̀n ènìyàn sì kún fún ìyanu, wọ̀n wí pé, “Ó ẹ̀ ohun gbogbo dárádára, Ó mú kí adití gbọ̀rọ̀, odi sì sọ̀rọ̀.”

8

Jesu ẹ̀gbàajì (4,000) ènìyàn

7:31 Mt 15.29-31. **7:32** Mk 5.23. **7:33** Mk 8.23. **7:36** Mk 1.44; 5.43.

¹ Ní ojọ kan, bí ọpọ ènìyàn ti péjọ, kò sí oúnjẹ fún wọn mọ láti jẹ. Jesu pe àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ. ² Ó wí fún wọn pé, “**Àánú ọpọ ènìyàn wọnyí ẹ se mí nítorí pé ó tó ojọ méta tí wọn ti wà níhìn-ín, kò sì sí ohun kan tí ó kù sílẹ fún wọn láti jẹ.** ³ **Bí mo bá sọ fún wọn láti máa lọ sí ilẹ wọn bẹẹ pẹlú ebi, wọn yóò dákú lójú ọ̀nà, nítorí pé àwọn m̀ìràn nínú wọn ti ọ̀nà jíjìn wá.”**

⁴ Àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ béèrè pé, “Níbo ni a ó ti rí àkàrà tí ó tó láti fi bọ wọn nínú aṣálẹ̀ yìí?”

⁵ Jesu béèrè lẹwọ wọn pé, “**Ìṣù àkàrà mèlòò lẹ ní lẹwọ?**”

Wọn fèsì pé, “Ìṣù àkàrà méje.”

⁶ Nítorí náà, ó pàṣẹ fún àwọn ènìyàn náà láti jókòó lórí ilẹ. Ó sì mú odindi àkàrà méje náà, ó dúpẹ lẹwọ Olórún, ó sì bù wọn sí wẹwẹ, ó pín wọn fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ láti gbé ka iwájú àwọn ènìyàn, wọn sì ẹ bẹẹ. ⁷ Wọn rí àwọn ẹja wẹwẹ díẹ pẹlú. Jesu tún dúpẹ lẹwọ Olórún fún ìpèsè náà, ó sì pàṣẹ fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ láti pín wọn fún àwọn ènìyàn náà. ⁸ Gbogbo ọpọ ènìyàn náà ló jẹ àjeyó àti àjẹtẹrùn. Lẹyìn èyí wọn kó àjẹkù ti ó kù jọ, agbọn méje sì kún. ⁹ Àwọn tí ó jẹ ẹ tó ìwọn ẹgbàajì (4,000) ènìyàn, ó sì rán wọn lọ. ¹⁰ Lésẹkẹsẹ, lẹyìn èyí, Jesu wọ inú ọkọ ojú omi pẹlú àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ, wọn sì gúnlẹ sí agbẹgbẹ Dalmanuta.

¹¹ Àwọn Farisi tọ Jesu wá, wọn sì bẹrẹ sí béèrè ibèèrè lẹwọ rẹ. Láti dán an wò, wọn béèrè fún àmì láti ọrun. ¹² Jesu mí kanlẹ, nígbà tí ó gbọ ibèèrè wọn. Ó sì dáhùn wí pé, “**Èéṣe tí iran yìí fi n wá àmì?**

8:1 Mt 15.32-39; Mk 6.32-44; Mt 14.13-21; Lk 9.11-17; Jh 6.5-13.

8:11 Mt 16.1-4; 12.38-39; Lk 11.29.

Lóòótọ ni mo sọ fún un yín kò si àmì tí a ó fi fún ìran yín.” ¹³ Nígba náà ni ó padà sínú ọkọ ojú omi ó fi àwọn èniyàn sílẹ̀, ó sì rékojá sí apá kejì Òkun náà.

Ìwúkàrà àwọn Farisi àti Herodu

¹⁴ Sùgbọn àwọn ọmọ-ẹyìn ti gbàgbé láti mú àkàrà tí yóò tó wọn ọn jẹ lówọ. Ẹyọ ìṣù àkàrà kan ṣoṣo ni ó wà nínú ọkọ wọn. ¹⁵ Bí wọn sì ti ń rékojá, Jesu kílò fún wọn pé, “**Ẹ máa ṣọra nítorí ìwúkàrà àwọn Farisi àti ìwúkàrà Herodu.**”

¹⁶ Wọn bèrẹ̀ sí ronú ẹyí láàrín ara wọn wí pé, “Torí pé a kò mú àkàrà lówọ ni?”

¹⁷ Jesu mọ ohun tí wọn sọ láàrín ara wọn, ó sì dá wọn lóhùn pé, “**Èṣe ti ẹyin fi ń ṣe àròyé pé ẹyin kò mú àkàrà lówọ? Ẹyin kò kiyèsì i tí tí dì ìsinsin yí, ẹ kò sì ti mọye, àbí ọkàn yín le ni.** ¹⁸ Ẹyin ní ojú, ẹ kò fi ríran? Ẹyin ni etí ẹ kò sí gbọran? Ẹyin kò sì rántí?” ¹⁹ Nígba ti mo bu ìṣù àkàrà márùn-ún fún ẹgbẹ̀rún márùn-ún (5,000) èniyàn, agbọn mélòó ni ó kún fún àjẹkù tí ẹ ṣàjọ?”

Wọn wí pé, “Méjilá.”

²⁰ “**Bákan náà, nígba tí mo bọ ẹgbàajì (4,000) pẹ̀lú ìṣù àkàrà méje, agbọn mélòó ló kù sílẹ̀ lẹyin àjẹyó àti àjẹtẹ̀rùn wọn?**”

Wọn dáhùn pé, “Ó ku ẹkún agbọn méje.”

²¹ Ó sì wí fún wọn pé, “**Èéha ti ṣe tí kò fi yé yin?**”

Ìwòsàn ọkùnrin afójú ní Betisaida

8:13 Mt 16.4-12. **8:15** Lk 12.1; Mk 6.14; 12.13. **8:17** Mk 6.52; Jr 5.21; Isa 6.9-10; Mt 13.10-15. **8:19** Mk 6.41-44. **8:20** Mk 8.1-10.

²² Nígbà tí wọn dé Betisaida, àwọn ènìyàn kan mú afójú kan wá sọdọ rẹ. Wọn bè ẹ kí ó fi ọwọ kàn án, kí ó sì wò ó sà. ²³ Jesu fa ọkùnrin náà lẹwọ, ó sì mú un jáde lọ sí ẹyìn ilú. Ó tu itọ sí i lójú. Ó sì gbé ọwọ rẹ lé ojú náà. Ó sì bi í léèrè pé, “**Njẹ iwọ lè rí ohunkóhun nísinsin yìí?**”

²⁴ Ọkùnrin náà wo àyíká rẹ, ó sì dáhùn pé, “Bẹẹ ni Olúwa, mo rí àwọn ènìyàn, sùgbọn n kò rí wọn kedere, wọn n rìn kiri bí àgékù igi.”

²⁵ Nígbà náà, Jesu tún gbé ọwọ rẹ méjèèjì lé àwọn ojú ọkùnrin náà, bí ọkùnrin náà sì ti ranjú mọ ọn, a dá iran rẹ padà, ó sì rí gbogbo nńkan kedere. ²⁶ Jesu sì rán an sí àwọn ẹbí rẹ. Ó kilọ fún un pé, “**Má ẹ lọ sí ilú, kí o má sì sọ fún ẹnikẹni ní ilú.**”

Peteru jẹwọ ẹni tí Kristi jẹ

²⁷ Nísinsin yìí, Jesu àti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ kúrò ní Galili. Wọn sì jáde lọ sí àwọn abúlẹ ní agbègbè Kesarea-Filipi. Bí wọn ti n lọ lónà, ó béèrè lẹwọ wọn pé, “**Ta ni àwọn ènìyàn n fi mí pè?**”

²⁸ Àwọn ọmọ-ẹyìn náà dáhùn pé, “Àwọn kan rò pé iwọ ni Johanu Onítẹbọmi, àwọn mìíràn sọ pé, iwọ ni Elijah tàbí àwọn wòlú mìíràn ni ó tún padà wá sáyé.”

²⁹ Ó sì bi wọn pé, “**Ta ni ẹyin n fi mí pè?**”

Peteru dáhùn pé, “Iwọ ni Kristi náà.”

³⁰ Sùgbọn Jesu kilọ fún wọn, kí wọn má sọ ẹyí fún ẹnikẹni.

Jesu sọ àṣọtẹlẹ nipa ikú ara rẹ

8:22 Mk 10.46-52; Jh 9.1-7. **8:22** Mk 6.45; Lk 9.10. **8:23** Mk 7.33; 5.23. **8:27** Mt 16.13-20; Lk 9.18-21; Jh 6.66-69. **8:28** Mk 6.14. **8:30** Mk 9.9; 1.34.

³¹ Ó sì bèrè sí kọ wọn, pé, Ọmọ Ènìyàn kò le sàimá jìyà ohun púpọ, a ó sì kọ ọ sílẹ láti ọwọ àwọn àgbàgbà, àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ òfin, a ó sì pa á, lẹyìn ọjọ méta yóò sì jínde. ³² Jesu bá wọn sọrọ yìí, láìfi ohunkóhun pamọ fún wọn, sùgbón Peteru pe Jesu séyìn, ó sì bèrè si bá a wí.

³³ Jesu yípadà, ó wo àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ. Ó sì wí fún Peteru pẹlú ìtara pé, “**Kúrò lẹyìn mi Satani, nítorí ìwọ kò ro ohun tí Ọlórún bí kò ẹe ohun tí ènìyàn.**”

Ọnà sí àgbélébùú

³⁴ Nígbà náà ni Jesu pe àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ àti ọpọ ènìyàn láti bá wọn sọrọ, ó wí fún wọn pé, “**Bí ẹnìkẹni bá fẹ tọ mí lẹyìn, kí ó sẹ ara rẹ, kí ó si gbé àgbélébùú rẹ, kí ó si máa tọ mí lẹyìn.** ³⁵ Nítorí ẹnì tó bá gbìyànjú láti gba ẹmí ara rẹ là, yóò sọ ọ nù. Iye àwọn tí ó sọ ẹmí wọn nù nìkan nítorí í tẹmi àti nítorí ìyìnre, òun náà ni yóò gbà á là. ³⁶ Nítorí èrè kí ni ó jẹ fún ẹnì tí ó jèrè gbogbo ayé, tí ó sọ ẹmí rẹ nù? ³⁷ Tàbí kí ni ènìyàn yóò fi ẹe pàsípàrọ ẹmí rẹ? ³⁸ Nítorí náà, bí ẹnìkẹni bá tìjú àti gbà mí tàbí ọrọ mi nínú ìran pànságà àti ẹlẹşẹ yìí, tí ó kún fún àìgbàgbọ àti ẹşẹ bá yìí, Ọmọ Ènìyàn yóò tìjú rẹ nígbà tí ó bá padà dé nínú ògo Baba rẹ, pẹlú àwọn àngẹli mímọ.”

9

¹ Ó sì wí fún wọn pé, “**Lódótọ ni mo wí fún un yín àwọn miiran wa nínú àwọn tó dúró níhìn-ín yìí, tí kì yóò tọ ikú wó, tí tí yóò fi rí ìjọba Ọlórún tí yóò fi dé pẹlú agbára.**”

8:31 Mt 16.21-28; Lk 9.22-27. **8:33** Mt 4.10. **8:34** Mt 10.38; Lk 14.27. **8:35** Mt 10.39; Lk 17.33; Jh 12.25. **8:38** Mt 10.33; Lk 12.9. **9:1** Mk 13.30; Mt 10.23; Lk 22.18.

Ìparadà

² Lẹyìn ojó mẹfà tí Jesu sòrò yìi, Jesu mú Peteru, Jakọbu àti Johanu lọ sí orí òkè gíga ní apá kan. Kò sí ẹlòmíràn pẹlú wọn, ara rẹ sì yípadà níwájú wọn. ³ Aṣọ rẹ sì di dídán, ó sì funfun gbòò, tí alágbàfọ kan ní ayé kò lè sọ di funfun bẹẹ. ⁴ Nígba nàà ni Elijah àti Mose farahàn fún wọn, wọn sì bẹrẹ sí sòrò pẹlú Jesu.

⁵ Peteru sì wí fún Jesu pé, “Rabbi, ó dára fún wa láti máa gbé níhìn-ín, si jẹ kí a pa àgọ mẹta, ọkan fun ọ, ọkan fún Mose, àti ọkan fún Elijah.” ⁶ Nítorí òun kò mọ ohun tí òun ibá sọ, nítorí ẹrù bà wọn gidigidi.

⁷ Ìkùùkúu kan sì bò wọn, ohùn kan sì ti inú ìkùùkúu nàà wá wí pé, “Èyí ni àyànfẹ ọmọ mi. Ẹ máa gbọ ti rẹ!”

⁸ Lójìjì, wọn wo àyíká wọn, wọn kò sì rí ẹnìkankan mọ, bí kò ẹ Jesu nìkan ṣoṣo ni ó sì wà pẹlú wọn.

⁹ Bí wọn ti n sọkalẹ láti orí òkè, Jesu kílò fún wọn kí wọn má ẹ sọ ohun tí wọn ti rí fún ẹnìkẹni tí tí Ọmọ Ènìyàn yóò fi jínde kúrò nínú òkú. ¹⁰ Nítorí nàà, wọn pa nńkan nàà mọ ní ọkàn wọn. Sùgbọ́n wọn n bẹ̀èrè lẹwọ́ ara wọn ohun tí àjínde kúrò nínú òkú tùmọ sí.

¹¹ Nísinsin yíi, wọn bẹrẹ sí í bẹ̀èrè lẹwọ́ rẹ, èẹ̀se tí àwọn olùkọ́ ọ̀fin n sọ wí pé, “Elijah ní yóò kọkọ́ dé.”

¹² Ó sì dáhùn ó sì wí fún wọn pé, **“Lóòótọ́ ni Elijah yóò kọkọ́ dé yóò sì mú nńkan gbogbo padà bọ sípò.**

9:2 Mt 17.1-8; Lk 9.28-36. **9:2** Mk 5.37; 13.3. **9:3** Mt 28.3.

9:7 2Pt 1.17-18; Mt 3.17; Jh 12.28-29. **9:9** Mt 17.9-13; Lk 9.36.

9:9 Mk 8.30; 5.43; 7.36. **9:11** Mt 11.14. **9:12** Mk 8.31; 9.31;

10.33.

Àní gégé bí a ti kòwé rẹ nípa ti Ọmọ Èniyàn pé kò le ọ̀sàimá jìyà ohun púpọ̀ àti pé a ó sì kò ọ̀ sílẹ̀. ¹³ Ọ̀gbọ̀n mo wí fún yín pé, Elijah ti wa ná, wọ̀n sì ti ọ̀ ohunkóhun tí ó wù wọ̀n sí i, gégé bí a ti kòwé nípa rẹ̀.”

Ìwòsàn ọ̀mọ̀kùnrin ẹ̀lẹ̀mìí ẹ̀sù

¹⁴ Nígbà tí wọ̀n sọ̀kalẹ̀ pátápátá sí ẹ̀sẹ̀ òkè nàà, wọ̀n bá ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn tí wọ̀n yí àwọ̀n ọ̀mọ-ẹ̀yìn mèsàn-án ìyókù ká. Àwọ̀n olùkọ̀ ọ̀fin diẹ̀ sì ń bá wọ̀n jiyàn. ¹⁵ Bí Jesu ti ń súnmọ̀ ọ̀pọ̀ èniyàn wọ̀nyí ni wọ̀n ti bèrẹ̀ sí í wò ó pẹ̀lú ìbẹ̀rù, nígbà nàà ni wọ̀n sàré lọ kí i.

¹⁶ Jesu béèrè lẹ̀wọ̀ wọ̀n pé, “Kí ló fa àrìyànjiyàn?”

¹⁷ Ọ̀kùnrin kan láàrín ọ̀pọ̀ èniyàn dàhùn pé, “Olùkọ̀, èmi ni mo mú ọ̀mọ̀ yíí wá fún ọ̀ láti wò ó sà. Kò lè sọ̀rọ̀ rárá, nítorí tí ó ní ẹ̀mí àìmọ̀. ¹⁸ Àti pé, nígbàkígbà tí ó bá mú un, á gbé e ọ̀sánlẹ̀, a sì máa hó itọ̀ lẹ̀nu, a sì máa lọ eyín rẹ̀. Ọ̀un pàápàá a wá le gbagidi. Mo sì bẹ̀ àwọ̀n ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ kí wọ̀n lé ẹ̀mí àìmọ̀ nàà jáde, ọ̀gbọ̀n wọ̀n kò lè ọ̀sẹ̀ é.”

¹⁹ Ó sì dá wọ̀n lóhùn, ó wí pé, “Èyin ìran aláìgbàgbọ̀ yíí, èmi yóò ti bá a yín gbé pé tó? Èmi yóò sì ti mú suùrù fún un yín pé tó? Ẹ̀ mú ọ̀mọ̀ nàà wá sọ̀dọ̀ mi.”

²⁰ Wọ̀n sì mú un wá sọ̀dọ̀ rẹ̀: nígbà tí ó sì rí i, lójúkan nàà ẹ̀mí nàà nà án tàntàn ó sì ọ̀bú lu ilẹ̀, ó sì ń fi ara yílẹ̀, ó sì ń yọ̀ ifófó lẹ̀nu.

²¹ Jesu béèrè lẹ̀wọ̀ baba ọ̀mọ̀ nàà pé, “Ó tó ìgbà wo tí ọ̀mọ̀ rẹ̀ ti wà nínú irú ipò báyíí?”

Baba ọmọ náà dáhùn pé, “Láti kékeré ni.”
 22 Nígbàkígba ni ó sì máa n gbé e sínú iná àti sínú omi, láti pa á run, sùgbọn bí ìwọ bá lè ẹe ohunkóhun, ẹ́aánú fún wa, kí o sì ràn wá lẹwọ.

23 “**Jesu sì wí fún un pé, ‘Bí ìwọ bá le gbàgbọ: ohun gbogbo ni ó ẹe ẹe fún ẹni tí ó bá gbàgbọ.’**”

24 Lójúkan náà baba ọmọ náà kígbé ní ohùn rara, ó sì wí pé, “Olúwa, mo gbàgbọ, ran àìgbàgbọ mi lẹwọ.”

25 Nígbà tí Jesu rí i pé ọpọ ènìyàn n péjọ sọdọ wọn, ó bá ẹmí àìmọ náà wí pé, “**Ìwọ ẹmí àìmọ, adítí àti odi, mo pàşẹ fún ọ, kí ó jáde kúrò lára ọmọ yìí, kí ó má ẹe padà sí ibẹ mọ.**”

26 Òun sì kígbé ñlá, ó sì nà án tàntàn, ó sì jáde kúrò lára rẹ, ọmọ náà sì dàbí ẹni tí ó kú tó bẹẹ tí ọpọ ènìyàn ké wí pé, “Hé è, ọmọ náà ti kú.” 27 Sùgbọn Jesu fà á lẹwọ, ó sì ràn án lẹwọ láti dúró lórí ẹşẹ rẹ. Ó dide dúró.

28 Nígbà tí ó sì wọ ilé, àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ bi í léèrè níkọkọ wí pé, “Èéşẹ tí àwa kò fi lè lé e jáde?”

29 Ó sì wí fún wọn pé, “**Irú èyí kò le ti ipa ohun kan jáde, bí kò ẹe nípa àdúrà.**”*

30 Wọn sì kúrò níbẹ, wọn gba Galili kojá. Níbẹ ni Jesu ti gbìyànjú láti yera kí ó bá à lè wà pẹlú àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ, kí ó lè ráàyè kọ wọn lẹkọdọ sí i. 31 Nítorí ó kọ àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ, ó sì wí fun wọn pe, “**A ó fi Ọmọ Ènìyàn lé àwọn ènìyàn lẹwọ, wọn ó sì pa á, lẹyìn igbà tí a bá sì pa á tan yòò jínde ní ọjọ kẹta.**”

32 Sùgbọn ọrọ náà kò yé wọn, ẹrù sì bà wọn láti

9:23 Mt 17.20; Lk 17.6; Mk 11.22-24. * 9:29 Àwọn àkọsílẹ kan sọ pé, nípa ààwẹ àti àdúrà 9:30 Mt 17.22-23; Lk 9.43-45. 9:31 Mk 8.31; 10.33. 9:32 Jh 12.16.

bèèrè lẹwọ rẹ, ìtumọ ohun tí ó sọ náà.

Ta ni o ga jùlọ?

³³ Wọ̀n dé sí Kapernaumu. Lẹ̀yìn tí wọ̀n sinmi tán nínú ilé tí wọ̀n wọ, Jesu bèèrè lẹwọ wọ̀n pé, “**Kí ni ohun tí ẹ ní bá ara yín jiyàn lé lóri?**” ³⁴ Sùgbọ̀n wọ̀n dákẹ; nítorí wọ̀n ti ń bá ara wọ̀n jiyàn pé, ta ni ẹni tí ó pọ̀jù?

³⁵ Ó jókòó, ó sì pé àwọ̀n méjìlá náà, ó sọ fún wọ̀n pé, “**Bí ẹnikẹni bá fẹ ẹ ẹni ìsáájú, òun ni yóò ẹ ẹni ìkẹyìn gbogbo wọ̀n. Ó ní láti jẹ ìránṣẹ gbogbo èniyàn.**”

³⁶ Ó sì mú ọmọ kékeré kan, ó fi sààárín wọ̀n, nígbà tí ó sì gbé e sí apá rẹ, ó wí fún wọ̀n pé, ³⁷ “**Ẹnikẹni tí ó bá tẹwọgbà ọmọ kékeré bí ẹyí ní orúkọ mi, òun gbà mí. Ẹnikẹni tí ó bá sì gbà mi, ó gba Baba mi, tí ó rán mi.**”

³⁸ Ọkan nínú àwọ̀n ọmọ-ẹyìn rẹ, Johanu sọ fún un ní ọjọ kan pé, “Olùkọ, àwa rí ọkùnrin kan, tí ń fi orúkọ rẹ lé àwọ̀n ẹmí àìmọ jade, sùgbọ̀n a sọ fún un pé kò gbodò ẹ bẹẹ mọ, nítorí kì í ẹ ọkan nínú wa.”

³⁹ Jesu sì sọ fún un pé, “**Má ẹ dá irú èniyàn bẹẹ dúró, nítorí kò sí ẹnikan tí ó fi orúkọ mi ẹ ẹni isẹ iyanu tí yóò tún lẹ máa sọ ohun búburú nípa mi.**” ⁴⁰ Nítorí ẹni tí kò bá kọ ọjù ìjà sí wa, ó wà ní ìhà tiwa. ⁴¹ Lóòótọ̀ ni mo sọ fún ún yín bí ẹnikẹni bá fún un yín ní ife omi kan nítorí pé ẹ jẹ ti Kristi, dájúdájú ẹni náà kì yóò sọ èrè rẹ nù bí ó ti wù kí ó rí.

9:33 Mt 18.1-5; Lk 9.46-48. **9:34** Lk 22.24. **9:35** Mk 10.43-44; Mt 20.26-27; 23.11; Lk 22.26. **9:36** Mk 10.16. **9:37** Mt 10.40; Lk 10.16; Jh 12.44; 13.20. **9:38** Lk 9.49-50; 11.23; Mt 12.30; Nu 11.27-29. **9:41** Mt 10.42.

Okùnfà ẹ̀sẹ̀

42 “Şùgbọ̀n ti ẹnìkẹ̀ni bá mú ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ̀ kékeré wọ̀nyí tí ó gbà mí gbọ̀ sìnà nínú ìgbàgbọ̀ rẹ̀, ó sà̀n fún un kí a so ọ̀kúta nílá mọ̀ ọ̀n ni ọ̀run, kí a sì sọ ọ̀ sínú ọ̀kun. 43 Bí ọ̀wọ̀ rẹ̀ bá sì mú ọ̀ kọ̀sẹ̀, gé e sọ̀nù, ó sà̀n fún ọ̀ kí o ẹ̀ akéwọ̀ lọ̀ sí ibi iyè, ju kí o ní ọ̀wọ̀ méjèjèjì, kí o lọ̀ sí ọ̀run àpáàdì, sínú iná àjòòkú.† 45 Bí ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ bá sì mú ọ̀ kọ̀sẹ̀, gé e sọ̀nù, ó sà̀n kí ó di akẹ̀sẹ̀, kí o sì gbé títí ayé à̀nípẹ̀kun ju kí o ní ẹ̀sẹ̀ méjì tí ó gbé ọ̀ lọ̀ sí ọ̀run àpáàdì.‡ 47 Bí ojú rẹ̀ bá sì mú ọ̀ kọ̀sẹ̀, yọ̀ ọ̀ sọ̀nù, ó sà̀n kí o wọ̀ ìjọ̀ba Ọ̀lọ̀run pẹ̀lú ojú kan ju kí ó ní ojú méjì kí ó sì lọ̀ sínú iná ọ̀run àpáàdì.

48 Níbi ti

“kòkòrò wọ̀n kì í kú,
tí iná kì í sì í kú.’

49 Níbẹ̀ ni a ó ti fi iná dán ẹnìkò̀ọ̀kan wò.

50 “Iyọ̀ dára, şùgbọ̀n tí ó bá sọ̀ adùn rẹ̀ nù, báwo ni ẹ̀ ẹ̀ sè lè padà mú un dùn? Ẹ̀ ni iyọ̀ nínú ara yín, kí ẹ̀ sì máa gbé ní à̀làáfíà pẹ̀lú ara yín.”

10

Ìkọ̀sílẹ̀

¹ Nígbà náà, Jesu kúrò níbẹ̀, ó sì wá sí ẹ̀kùn Judea níhà ọ̀kè odò Jordani. Àwọn è̀nìyàn sì tún tọ̀ ọ̀ wá, bí i یشه̀ rẹ̀, ó sì kọ̀ wọ̀n.

9:42 Mt 18.6-9; 5.29-30; Lk 17.1-2. † **9:43** Àwọn àkọ̀sílẹ̀ à̀tìjọ̀ iwé Marku kan se àfikún ọ̀rọ̀ yìí àjòòkú. 44Níbi ti ‘kòkòrò wọ̀n kì í kú, tí iná kì í sì í kú.’ ‡ **9:45** Àwọn àkọ̀sílẹ̀ à̀tìjọ̀ iwé Marku kan se àfikún ọ̀rọ̀ yìí àpáàdì. 46Níbi ti ‘kòkòrò wọ̀n kì í kú, tí iná kì í sì í kú.’ **9:49** Mt 5.13; Lk 14.34-35. **9:50** 1Kọ̀ 4.6; 1Tẹ̀ 5.13. **10:1** Mt 19.1-9. **10:1** Lk 9.51; Jh 10.40; 11.7.

² Àwọn Farisi kan tọ ọ wá, láti dán an wò. Wọn béèrè lẹwọ rẹ pé, “Njẹ ó ha tònà fún èniyàn láti kọ iyàwó rẹ sílẹ?”

³ Jesu béèrè lẹwọ wọn pé, “**Kí ni Mose pàṣẹ fún un yín?**”

⁴ Wọn dáhùn pé, “Mose yònda fún wa láti kọ iwé ikòsílẹ fún un, kí a sì fi sílẹ.”

⁵ Şùgbọn Jesu dá wọn lóhùn, ó sì wí pé, “**Nítórí líle àyà yín ni Mose fi kọ òfin yìí fun un yín.** ⁶ Şùgbọn láti ìgbà tí ayé ti ṣẹ, Ọlórún dá wọn ní akọ àti abo.

⁷ **Nítórí ìdí èyí, ọkúnrin yóò fi baba àti iyá rẹ sílẹ yóò sì fi ara mọ aya rẹ.** ⁸ **Òun àti iyàwó rẹ yóò di ara kan náà. Nítórí náà, wọn kì í túnṣe méjì mọ bí kò ṣe ẹyọ ọkan ṣoṣo.** ⁹ **Nítórí náà ohun ti Ọlórún bá sọ dọkan, kì ẹnìkẹni máa ṣe yà wọn.”**

¹⁰ Lẹyìn náà, nígbà tí Jesu nìkan wà nínú ilé pẹlú àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ, wọn tún béèrè lẹwọ rẹ nípa ohun kan náà. ¹¹ Jesu túbọ ṣe àlàyé fún wọn pé, “**Enìkẹni tí ó bá kọ aya rẹ sílẹ tí ó bá sì fẹ ẹlòmíràn, irú ọkúnrin bẹẹ ṣe panṣágà sí obìnrin tí ó ṣẹṣẹ gbé níyàwó.** ¹² **Bẹẹ gégé, bí obìnrin kan bá kọ ọkọ rẹ sílẹ tí ó sì fẹ ọkúnrin mìíràn, irú obìnrin bẹẹ ṣe panṣágà.”**

Jesu àti àwọn ọmọdé

¹³ Lẹyìn èyí, àwọn èniyàn bèrè sí í gbé àwọn ọmọ wẹwẹ tọ Jesu wá kí ó lè sùre fún wọn. Şùgbọn àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ kígbé mọ àwọn tí ń gbé àwọn ọmọdé wònyí bọ pé wọn kò gbọdọ yọ Jesu lẹnu rárá. ¹⁴ Şùgbọn nígbà tí Jesu rí ohun tí ó ń ṣelẹ, inú rẹ kò dùn sí àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ. Nítórí náà, ó sọ fún wọn

10:4 De 24.1-4. **10:6** Ge 1.27; 5.2. **10:7** Ge 2.24. **10:11** Mt 5.32; Lk 16.18; 1Kọ 7.10-11; Ro 7.2-3. **10:13** Mt 19.13-15; 18.3; Lk 18.15-17.

pé, “È jẹ kí àwọn ọmọdé kékeré wá sọdò mi. È má ẹ dá wọn lẹkun nítorí pé irú wọn ni ìjọba Ọlọrun.

¹⁵ Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, ẹnikẹni tí kò bá gba ìjọba Ọlọrun bí ọmọ kékeré, kì yóò le è wọ inú rẹ.”

¹⁶ Nígbà náà, Jesu gbé àwọn ọmọ náà lé ọwọ̀ rẹ, ó gbé ọwọ̀ lé orí wọn. Ó sì sùre fún wọn.

Odómọkùnrin ọlọ̀rọ̀

¹⁷ Bí Jesu ti bèrẹ̀ ìrìnàjò rẹ, ọkùnrin kan sáré wá sọdò rẹ. Ó sì kúnlẹ, ó béèrè pé, “Olùkọ̀ rere, kí ni èmi yóò ẹ látí jogún iyè ànìpẹkun?”

¹⁸ Jesu béèrè pé, arákùnrin, “Èéşe tí o fi ń pè mí ní ẹni rere? Ẹni rere kan kò sí Ọlọrun nìkan ni ẹni rere. ¹⁹ Ìwọ mọ àwọn òfin bí: ‘Ìwọ kò gbọdọ̀ pàniyàn, ìwọ kò gbọdọ̀ ẹ panśágà, ìwọ kò gbọdọ̀ jalè, ìwọ kò gbọdọ̀ purọ̀, ìwọ kò gbọdọ̀ rẹ ọmọ̀nikẹjì jẹ, bọ̀wọ̀ fún baba àti iyá rẹ.’”

²⁰ Ọkùnrin náà dáhùn pé, “Olùkọ̀, gbogbo ǹnkan wọnyí ni èmi ń ẹ látí ìgbà èwe mi wá.”

²¹ Jesu wò ó tífẹ̀tífẹ̀. Ó wí fún un pé, “Bí ó bá rí bèẹ̀, ohun kan ló kù fún ọ látí ẹ, lọ nísinsin yí, ta gbogbo ǹnkan tí o ní, kí o sì pín owó náà fún àwọn aláíní ìwọ yóò sì ní ìşúra ní ọrun, sì wá, kí ó sì máa tọ̀ mí lẹyìn.”

²² Nígbà tí ọkùnrin yí gbọ̀ èyí, ojú rẹ korò, ó sì lọ pẹ̀lú ibànújẹ, nítorí pé ó ní ọ̀rọ̀ púpọ̀.

²³ Jesu wò ó bí ọkùnrin náà ti ń lọ. Ó yípadà, ó sì sọ fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ pé, “**Àní, ohun ìşòro ni fún ọlọ̀rọ̀ látí wọ ìjọba Ọlọrun!**”

10:16 Mk 9.36. **10:17** Mt 19.16-30; Lk 18.18-30. **10:17** Lk 10.25; Mk 1.40. **10:19** Ek 20.12-16; De 5.16-20. **10:21** Mt 6.20; Lk 12.33; Ap 2.45; 4.34-35.

24 Ọrọ yìí ya àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ lẹnu. Jesu tún sọ fún wọn pé, “Eyin ọmọ yóò tí ọ̀rọ̀ tó fún àwọn tí ó ní ìgbẹ̀kẹ̀lé nínú ọ̀rọ̀ láti wọ Ọ̀lọ̀run. 25 Ó rọ̀rùn fún ìbákasẹ̀ láti gba ojú abẹ̀rẹ̀ wọlé jù fún ọ̀lọ̀rọ̀ kan láti wọ Ọ̀lọ̀run.”

26 Ẹnu túbọ̀ ya àwọn ọmọ-ẹyìn sí i. Wọn béèrè wí pé, “Tí ó bá rí bẹ̀, ta ni nínú ayé ni ó lè ní ìgbàlà?”

27 Jesu wò wọn, ó sì wí fún wọn pé, “Ènìyàn ní èyí kò ẹ̀ ẹ̀ fún ẹ̀yẹ̀n kì í ẹ̀ fún Ọ̀lọ̀run, nítorí ohun gbogbo ni ẹ̀yẹ̀n fún Ọ̀lọ̀run.”

28 Nígbà náà ni Peteru kojú sí Jesu, ó wí pé, “Àwa ti fi ohun gbogbo sílẹ̀, a sì n tọ̀ ọ̀ lẹ̀yìn.”

29 Jesu dáhùn pé, “Lóòótọ̀ ni mo wí fún un yín pé, kò sí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó fi ohunkóhun sílẹ̀ bí: ilẹ̀, tàbí àwọn arákùnrin, tàbí àwọn arábirin, tàbí iyá, tàbí baba, tàbí àwọn ọmọ̀ tàbí ohun ìní nítorí mi àti nítorí ìyìnre, 30 tí a kì yóò fún padà ní ọ̀gọ̀gọ̀rùn-ún àwọn ilẹ̀, tàbí arákùnrin, tàbí arábirin, tàbí iyá, tàbí ọmọ̀, tàbí ilẹ̀, àti inúnibíni pẹ̀lú. Gbogbo ǹnkan wọ̀nyí yóò jẹ̀ tirẹ̀ ní ayé yìí àti pé ní ayé tó ǹ bọ̀ yóò ní iyè ànìpẹ̀kun. 31 Ẹ̀yẹ̀n ọ̀pọ̀ àwọn tí ó síwájú ni yóò di ẹ̀ni ìkẹ̀yìn, àwọn tí ó sì kẹ̀yìn yóò síwájú.”

Jesu tún sọ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ nípa ikú ara rẹ

32 Nísinsin yìí, wọn wà lójú ọ̀nà sí Jerusalemu. Jesu sì ǹ lọ̀ níwájú wọn, bí àwọn ọmọ-ẹyìn ti ǹ tẹ̀lẹ̀ e, ìbẹ̀rù kún ọ̀kàn wọn. Ó sì tún mú àwọn méjìlá sí apá kan, ó sì bẹ̀rẹ̀ sí ẹ̀lẹ̀yẹ̀ ohun gbogbo tí a ó ẹ̀ sí i fún wọn. 33 Ó sọ fún wọn pé, “Àwa ǹ gòkè lọ̀ Jerusalemu,

10:28 Mk 1.16-20. 10:30 Mt 6.33. 10:31 Mt 20.16; Lk 13.30.

10:32 Mt 20.17-19; Lk 18.31-34. 10:33 Mk 8.31; 9.12; 9.33.

a ó sì fi Ọmọ Ènìyàn lé àwọn olórí àlùfàà àti àwọn olùkọ òfin lọwọ. Wọn ni yòò dá lẹbi ikú. Wọn yòò sì fà á lé ọwọ àwọn aláìkọlà. ³⁴ Wọn yòò fi ẹ se ẹlẹyà, wọn yòò tutọ sí ní ara, wọn yòò nà pẹlú pàsán wọn. Wọn yòò sì pa, sùgbọn lẹyìn ọjọ mẹta yòò tún jìnde.”

Ìbèèrè Johanu àti Jakọbu

³⁵ Lẹyìn èyí, Jakọbu àti Johanu, àwọn ọmọ Sebede wá sọdọ Jesu. Wọn sì bá a sọrọ kélékélé, wọn wí pé, “Olùkọ, inú wa yòò dùn bí iwọ bá lè ẹ ohunkóhun tí a bá béèrè fún wa.”

³⁶ Jesu béèrè pé, “**Kí ni Ẹyin n fẹ kí èmi ó se fún un yín?**”

³⁷ Wọn bèbẹ pé, “Jẹ kí ọkan nínú wa jókòò ní ọwọ ọtún rẹ àti ẹnikẹjì ní ọwọ òsì nínú ọgo rẹ!”

³⁸ Sùgbọn Jesu dá wọn lóhùn pé, “**Ẹ kò mọ ohun tí ẹ n béèrè! Ẹ se ẹ lè mu nínú ago kíkorò tí èmi ó mú tàbí a lè bamitiisi yín pẹlú irú ì bamitiisi ìjìyà tí a ó fi bamitiisi mi?**”

³⁹ Àwọn méjèèjì dáhùn pé, “Àwa pẹlú lè se bèẹ.”

Jesu wí fún wọn pé, “**Lòdótọ ni ẹyin ó mu ago tí èmi yòò mu, àti bamitiisi tí a sí bamitiisi mi ni a ó fi bamitiisi yín,** ⁴⁰ sùgbọn láti jókòò ní ọwọ ọtún mi àti ní ọwọ òsì mi kí ì se tí èmi láti fi fún ni: bí kò se fún àwọn ẹni tí a ti pèsè rẹ sílẹ fún.”

⁴¹ Nígbà tí àwọn ọmọ-ẹyìn mewaá iyókù gbọ ohun tí Jakọbu àti Johanu béèrè, wọn bínú. ⁴² Nítorí ìdì èyí, Jesu pè wọn sọdọ, ó sì wí fún wọn pé, “**Gégé bí ẹyin ti mọ pé, àwọn ọba àti àwọn kẹfèrí n lo agbára lórí àwọn ènìyàn.** ⁴³ Sùgbọn láàrín yín ko gbọdọ ri

10:34 Mk 14.65; 15.19,26-32. **10:35** Mt 20.20-28. **10:37** Mt 19.28; Lk 22.30. **10:38** Lk 12.50; Jh 18.11. **10:39** Ap 12.2; If 1.9. **10:42** Lk 22.25-27. **10:43** Mk 9.35.

bẹ. Ẹnikẹni tí ó bá fẹ di olórí nínú yín gbọdọ ẹ iránṣẹ. ⁴⁴ Ẹnikẹni tí ó fẹ di aṣáájú nínú yín gbọdọ ẹ iránṣẹ gbogbo yín. ⁴⁵ Nítorí, Èmi, Ọmọ Ènìyàn kò wá sí ayé kí ẹ lè ẹ iránṣẹ fún mi, ṣùgbọn láti lè ẹ iránṣẹ fun àwọn ẹlòmíràn, àti láti fi ẹmí rẹ ẹ iràpadà ọpọ ènìyàn.” ⁴⁶ Wọn dé Jeriko, bí Jesu àti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ àti ọpọ ènìyàn ti fẹ kúrò ní ilú Jeriko, ọkúnrin afójú kan, Bartimeu, ọmọ Timeu jókòó lẹgbẹẹ ọnà ó n ṣagbe.

Bartimeu afójú gba ìwòsàn

⁴⁷ Nígbà tí Bartimeu gbọ pé Jesu ti Nasareti wà nítòsí, o bẹrẹ sí kígbẹ lóhùn rara pé, “Jesu ọmọ Dafidi, ṣàánú fún mi.”

⁴⁸ Àwọn tó wà níbẹ kígbẹ mọ ọn pé, “Pa ẹnu rẹ mọ.” Ṣùgbọn dípò kí ó pa ẹnu mọ, ẹ ló n kígbẹ lóhùn rara pé, “Jesu ọmọ Dafidi ṣàánú fún mi.”

⁴⁹ Nígbà tí Jesu gbọ igbe rẹ, ó dẹsẹ dúró lójú ọnà, ó sì wí pé, “**Ẹ pè é kí ó wá sọdọ mi.**”

Nítorí náà wọn pe ọkúnrin afójú náà, wọn wí pé, “Tújúkà! Dide lórí ẹsẹ rẹ! Ó n pè ọ.” ⁵⁰ Lẹsẹkan náà, Bartimeu bọ agbádá rẹ sọnù, ó fò sókè, ó sì wá sọdọ Jesu.

⁵¹ Jesu bèèrè lẹwọ rẹ pé, “**Kí ni ìwọ fẹ kí ẹmi kí ó ẹ fún ọ?**”

Afójú náà dáhùn pé, “Rabbi, jẹ kí ẹmi kí ó ríran.”

⁵² Jesu wí fún un pé, “**Máa lọ, ìgbàgbọ rẹ ti mú ọ láradá.**” Lẹsẹkẹsẹ, ọkúnrin afójú náà ríran ó sì n tẹlé Jesu lọ ní ọnà.

10:45 1Tm 2.5-6. **10:46** Mt 20.29-34; Lk 18.35-43; Mk 8.22-26.

10:47 Mt 9.27. **10:52** Mt 9.22; Mk 5.34; Lk 7.50; 8.48; 17.19.

11

Jesu fi èyẹ wọ Jerusalemu bi oba

¹ Bí wọn ti súnmọ Betfage àti Betani ní èyìn odi ilú Jerusalemu, wọn dé orí òkè olifi. Jesu rán méjì nínú àwọn ọmọ-èyìn rẹ síwájú. ² Ó pàṣẹ fún wọn pé, “È lọ sí abúlẹ̀ tó wà lẹ̀hùn ún nì. Nígba tí ẹ bá sì wọlé, èyìn yòò rí ọmọ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ tí a so mọ̀lẹ̀ tí ẹnìkẹ̀ni kò ì tí i gùn rí. Ẹ tú u, kí ẹ sì mú wá sí ibi yìí. ³ Bí ẹnìkẹ̀ni bá bi yín pé, ‘Kí ló dé tí ẹ fi ń ṣe èyí?’ Ẹ sọ fún un pé, ‘Olúwa ní í fi ṣe, yòò sì dá a padà síbí láìpẹ.’”

⁴ Àwọn ọmọ-èyìn méjì náà lọ bí ó ti rán wọn. Wọn rí ọmọ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà tí a so ní ẹnù-ọ̀nà lóde ní ita gbangba, wọn sì tú u. ⁵ Bí wọn ti ń tú u, diẹ nínú àwọn tí ó dúró níbẹ̀ bi wọn léèrè pé, “Kí ni èyìn n ṣe, tí èyìn fi ń tú ọmọ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ n nì?” ⁶ Wọn sì wí fún wọn gégẹ̀ bí Jesu ti ní kí wọn sọ, wọn sì jòwọ̀ wọn lẹwọ̀ lẹ. ⁷ Wọn fa ọmọ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà tọ Jesu wá. Wọn tẹ aṣọ wọn sí èyìn rẹ, òun sì jókòó lórí rẹ. ⁸ Àwọn púpọ̀ tẹ aṣọ wọn sí ọ̀nà. Àwọn mìíràn ṣẹ ẹka igi, wọn sì fọn wọn sí ọ̀nà. ⁹ Àti àwọn tí ń lọ níwájú, àti àwọn tí ń bọ lẹyìn, gbogbo wọn sì ń kígbẹ wí pé, “Hosana!”

“Olùbùkún ni ẹnì náà tí ó ń bọ wà ní orúkọ Olúwa!”

¹⁰ “Olùbùkún ni fún ìjọba tí ń bọ wá, ìjọba Dafidi, baba wa!”

“Hosana lókè ọ̀run!”

11:1 Mt 21.1-9; Lk 19.29-38. **11:4** Mk 14.16. **11:7** Jh 12.12-15.
11:9 Sm 118.26; Mt 21.15; 23.39.

11 Jesu wọ Jerusalemu ó sì lọ sí inú ẹ̀mpili. Ó wo ohun gbogbo yíká fíní fíní. Ó sì kúrò níbẹ̀, nítorí pé ilẹ̀ tí sù. Ó padà lọ sí Betani pẹ̀lú àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ méjìlá.

Jesu palẹ̀ ẹ̀mpili mọ

12 Ní òwúrọ̀ ọ̀jọ̀ kejì, bí wọn tí kúrò ní Betani, ebi n pa Jesu. 13 Ó rí igi ọ̀pọtọ̀ kan lọ̀dọ̀kán tí ewé kún orí rẹ̀. Nígbà náà, ó lọ̀ sí ìdí rẹ̀ láti wò ó bóyá ó léso tàbí kò léso. Nígbà tí ó dé ibẹ̀, ewé lásán ní ó rí, kò rí èso lórí rẹ̀. Nítorí pé àkókò náà kì í ẹ̀ àkókò tí igi ọ̀pọtọ̀ máa n so. 14 Lẹ̀yìn náà, Jesu pàṣẹ̀ fún igi náà pé, **“Kí ẹ̀nikẹ̀ni má ẹ̀ ẹ̀so lórí rẹ̀ mọ̀ títí láé.”** Àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ gbọ̀ nígbà tí ó wí bẹ̀ẹ̀.

15 Nígbà tí wọn padà sí Jerusalemu, ó wọ̀ inú ẹ̀mpili. Ó bẹ̀rẹ̀ sí nílẹ̀ àwọn oníṣòwò àti àwọn oníbààrà wọn síta. Ó tí tábíli àwọn tí n pààrọ̀ owó nínú ẹ̀mpili ṣubú. Bákán náà ní ó tí ìjókòó àwọn tí n ta ẹ̀yẹ̀lé lulẹ̀. 16 Kò sì gba ẹ̀nikẹ̀ni láààyè láti gbé ẹ̀rù ọ̀jà títa gba inú ẹ̀mpili wólé. 17 Gégé bí ó tí kọ̀ wọn, ó wí pé, **“Ṣé a kò tí kọ̀ ọ̀ pé: ‘Ilé àdúrà ní a o máa pe ilé mi, ní gbogbo orílẹ̀-èdè?’ Ṣùgbọ̀n ẹ̀yin tí sọ̀ ọ̀ di ibùgbé àwọn ọ̀lọ̀ṣà.”**

18 Nígbà tí àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ òfin gbọ̀ ohun tí ó tí ẹ̀, wọn bẹ̀rẹ̀ sí n gbà èrò bí wọn yóò tí ẹ̀ pa á. Wọn bẹ̀rù rògbòdiyàn tí yóò bẹ̀ sílẹ̀, nítorí tí àwọn ènìyàn ní ìgbóná ọ̀kàn sí ẹ̀kọ̀ rẹ̀.

19 Ní ìròlẹ̀ ọ̀jọ̀ náà, bí ẹ̀ wọn, Jesu àti àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ jáde kúrò ní ilú Jerusalemu.

11:11 Mt 21.10-11,17. 11:12 Mt 21.18-19; Lk 13.6-9. 11:15 Mt 21.12-16; Lk 19.45-48; Jh 2.13-16. 11:17 Isa 56.7; Jr 7.11. 11:19 Lk 21.37.

Igi ọpọtọ tí kò ní eṣo

²⁰ Ní òwúrò ojọ kejì, bí wọn ti n kọjá lọ, wọn rí igi ọpọtọ tí Jesu fi bú. Wọn rí i pé ó ti gbẹ tìgbòngbò tìgbòngbò. ²¹ Peteru rántí pé Jesu ti bá igi náà wí. Nígbà náà ni ó sọ fún Jesu pé, “Rabbi, wò ó! Igi ọpọtọ tí iwọ fi bú ti gbẹ!”

²² Jesu sì dáhùn pé, “**Ẹ ní ìgbàgbọ nínú Ọlórún.** ²³ **Lóòótọ ni mò wí fún un yín, bí ẹnikẹni bá wí fún òkè ‘Sídíí, gbé ara rẹ sọ sínú Ọkun,’ ti kò sì ẹ iyèméjì nínú ọkàn rẹ sùgbọn tí ó gbàgbọ pé ohun tí òun wí yòò ẹ, yòò rí bẹẹ fún un.** ²⁴ **Torí náà, mo wí fún yín ohunkóhun tí ẹ bá béèrè fún nínú àdúrà, ẹ ní ìgbàgbọ pé, ó tí tẹ yín lówọ, yòò sì jẹ tiyín.** ²⁵ **Nígbà tí ẹ bá n gbàdúrà, ẹ kọkọ dáríjì, bí ẹyin bá ní ohunkóhun sí ẹnikẹni, kí baba yín tí n bẹ ní ọrun bá à le dárí àwọn ẹṣẹ tiyín náà jì yín.***

²⁷ Lẹyin èyí, wọn tún padà sí Jerusalemu.

Ìbèèrè àṣẹ tí Jesu ní

Bí Jesu ti n rìn kiri ni tẹmpili, àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ òfin pẹlú àwọn àgbàgbà Júù wá sọdọ rẹ. ²⁸ Wọn béèrè lówọ rẹ pé, “Àṣẹ wo ni ó fi n ẹ nńkan yíí? Ta ni ó sì fún ọ ni àṣẹ yíí láti máa ẹ nńkan wọnyí?”

²⁹ Jesu dá wọn lóhùn pé, “**Èmi yòò bi yín léèrè ọrọ kan, kí ẹ sì dá mi lóhùn, èmi yòò sọ fún yín àṣẹ tí èmi**

11:20 Mt 21.20-22; Mt 17.20; Lk 17.6. **11:24** Jh 14.13-14; 16.23; Mt 7.7-11. **11:25** Mt 6.14-15; 18.35. * **11:25** Àwọn àkọsílẹ̀ àtíjọ iwé Marku kan se àfikún ọrọ̀ yìí yín. ²⁶ Sùgbọ̀n bí ẹyin bá kọ láti dárí ẹṣẹ àwọn èniyàn jì wọn, baba yín kò ní í dárí ẹṣẹ yín jì yín. **11:27** Mt 21.23-27; Lk 20.1-8; Jh 2.18.

fi ñ ɛ n̄kan w̄onyí.”³⁰ Ìtẹ̀bomi Johanu láti ọ̀run wa ni, tàbí láti ọ̀dọ̀ ènìyàn? “È dá mi lóhùn!”

³¹ W̄on bá ara w̄on jíró̀rò pé, “Bí a bá wí pé, ‘Láti ọ̀run wá ni,’ ọ̀un ó wí pé, ‘Nígbà tí ẹ̀ mọ̀ bẹ̀ẹ̀, èéṣe tí ẹ̀ kò fi gbà à gbọ́?’”³² Şùgb̄on bí a bá wí pé, àti ọ̀dọ̀ ènìyàn, w̄on bẹ̀rù àw̄on ènìyàn, nítorí pé gbogbo ènìyàn ló gbàgbọ̀ pé wòlú gidí ni Johanu.”

³³ Nítorí náà, w̄on kojú sí Jesu w̄on sì dáhùn pé, “Àwa kò mọ̀.”

Nígbà náà ni Jesu wí pé, “Níw̄on ìgbà tí ẹ̀ kò lè dáhùn ibèèrè mi, Èmi náà kì yóò sọ fún yín àṣe tí mo fi ñ ɛ n̄kan w̄onyí.”

12

Òwe àw̄on ayálégbé

¹ Lẹ̀yìn ìgbà tí Jesu pa àw̄on olórí ẹ̀sìn lẹ̀nu mọ̀, ó bẹ̀rẹ̀ sí í fi òwe bá w̄on s̄òrò pé, “**Ọ̀kùnrin kan gbín ọ̀gbà àjàrà kan. Ó ɛ ọ̀gbà yíí ká, ó sì wá ibi ifúntí wáinì, ó sì kọ̀ ilé isọ̀ sí i ó sì fi ɛ àgbàtọ̀jú fún àw̄on olùṣọ̀gbà, ó sì lọ̀ sí ìrìnàjò tí ó jìnnà.**”² Lákòkò ìkórè, ọ̀kùnrin náà rán ọ̀kan nínú àw̄on ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ sí àw̄on olùṣọ̀gbà náà, kí ó gbà nínú èso ọ̀gbà àjàrà náà lọ̀wọ̀ àw̄on olùṣọ̀gbà.³ Şùgb̄on àw̄on àgbẹ̀ w̄on-ọ̀n-nì lu ìránṣẹ̀ ọ̀kùnrin náà, w̄on sì rán an padà lọ̀wọ̀ ọ̀fo.⁴ Ó sì tún rán ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ mìíràn sí w̄on. Bí àw̄on àgbẹ̀ tí tún rí ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ tí ó rán sí w̄on; w̄on lù ú. Àní, w̄on tilẹ̀ dá ọ̀gbẹ̀ sí i lórí, w̄on rán an lọ̀ ni ìtìjú.⁵ Ó sì tún rán òmíràn, èyí n nì w̄on sì pa, àti ọ̀pọ̀ mìíràn, w̄on lu òmíràn w̄on sì pa òmíràn.

6 “Íránṣẹ kan ṣoṣo ló kù tí Baba olóko kò ì tí ì rán níṣẹ, èyí ni ọmọ òun tìkára rẹ. Níkeyìn ó ran an sí àwọn olùṣọgbà nàà, pẹ̀lú èrò pé, ‘Wọn yóò bu ọ́lá fún ọmọ òun.’

7 “Ṣùgbọ̀n àwọn olùṣọgbà wọn-ọ̀n-nì wí fún ara wọn pé, ‘Èyí yìí ni àrólé. Ẹ wá, ẹ jẹ kí a pa á, ogún rẹ yóò sì jẹ tiwa.’”⁸ Báylí ni wọn mú ọmọ nàà tí wọn pa á. Wọn sì wọ òkú rẹ jáde kúrò nínú ọgbà àjàrà nàà.

9 “Kí ni olúwa ọgbà àjàrà yóò ṣe nígbà tí ó bá gbọ ohun tí ó ṣẹlẹ. Dájúdájú yóò pa àwọn ẹnì ibi wònyí. Yóò sì gba àwọn olùtójú mìíràn sínú oko rẹ.”¹⁰ Tàbí ẹyin kò ì tí ka ẹṣẹ yìí nínú ìwé mímọ:

“‘Òkúta tí àwọn ọ̀mọ̀lé kòsílẹ̀ òun nàà ni ó di pàtàkì igun ilé.

11 Èyí ni iṣẹ Olúwa ó sì jẹ ìyàlẹnu lójú tiwa?’”

12 Àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ ọ̀fin pẹ̀lú àwọn àgbàgbà fẹ́ mú Jesu lákokò nàà. Nítorí tí wọn mọ̀ pé àwọn ló n pòwe mọ̀ nínú ọ̀rọ̀ rẹ. Àwọn ni alágbàtọ̀jú búburú nínú ìtàn rẹ. Ṣùgbọ̀n ẹ̀rù nì bà wọn láti fọ̀wọ̀ kàn án nítorí pé wọn bèrù ìhùwàsí ọ̀pọ̀ ẹ̀niyàn tó wà lọ̀dọ̀ rẹ. Nítorí nàà wọn fi í sílẹ̀ lọ.

Sísan owó orí fún Kesari

13 Ṣùgbọ̀n wọn rán àwọn Farisi pẹ̀lú àwọn kan tí í ṣe ọmọ-ẹ̀yin Herodu wá sọ̀dọ̀ Jesu, láti fi ọ̀rọ̀ wá a lẹnu wò, títí yóò fi sọ ohun kan kí wọn lè rí fi mú.

14 Bí wọn ti dé ọ̀dọ̀ rẹ, wọn wí pé, “Olùkọ̀, àwa mọ̀ pé ìwọ máa n sọ ọ̀títọ̀ láìsì ìbèrù ẹ̀nikẹ̀ni. Ṣùgbọ̀n ọ̀títọ̀ ọ̀rọ̀ Olọ̀run ni ìwọ máa n kọ̀ni. Nísinsin yìí, sọ fún

12:10 Sm 118.22-23; Ap 4.11; 1Pt 2.7. **12:12** Mk 11.18. **12:13** Mt 22.15-22; Lk 20.20-26. **12:13** Mk 3.6; Lk 11.54.

wa, ó tọ tàbí kò tọ láti máa san owó orí fún Kesari?”
¹⁵ Kí àwa kí ó fi fún un, tàbí kí a máa fi fún un?

Ṣùgbọ́n Jesu mọ̀ iwà àgàbàgèbè wọn. Ó sì wí pé,
 “Èéṣe tí èyin fi n fi èyí dán mi wo? Ẹ mú owó idẹ
 kan wá kí n wò ó.” ¹⁶ Nígbà tí wọn mú owó idẹ náà
 fún un, ó bi wọn léèrè pé, “Ẹ wò ó! Àwòrán àti orúkọ
 ta ni ó wà nìbè?”

Wọn dàhùn pé, “Àwòrán àti orúkọ Kesari ni.”

¹⁷ Nígbà náà ni Jesu wí fún wọn pé, “Bí ó bá rí bẹ̀ẹ̀,
 ẹ fi ohun tí ó bá jẹ̀ ti Kesari fún Kesari. Ṣùgbọ́n ẹ fi
 ohun gbogbo tí í ṣe ti Ọlọrun fún Ọlọrun.”

Enu sì yà wọn gidigidi sí èsì rẹ̀.

Ìgbéyàwó ní àjìnde

¹⁸ Àwọn Sadusi tún wá sọdò rẹ̀, àwọn wọ̀nyí kò
 gbàgbọ̀ pé àjìnde n bẹ̀. Ìbèèrè wọn ni pé, ¹⁹ “Olùkọ̀,
 Mose fún wa ní òfin pé, nígbà tí ọ̀kùnrin kan bá kú
 láìbí ọmọ̀, arákùnrin rẹ̀ gbọdọ̀ sù iyàwó náà lópó kí
 wọn sì bímọ̀ ní orúkọ ọkọ̀ tí ó kú náà. ²⁰ Njẹ̀ àwọn
 arákùnrin méje kan wà, èyí tí ó dàgbà jùlọ̀ gbéyàwó,
 ó sì kú ní àìlọmọ̀. ²¹ Arákùnrin rẹ̀ kejì sù obìnrin tí ó
 fi sílẹ̀ lópó, láìpẹ̀, òun pẹ̀lú tún kú láìbímọ̀. Arákùnrin
 kẹta tó sù obìnrin yìí lópó tún kú bakan náà láìbímọ̀.
²² Àwọn méjèjè sù sù u lópó, wọn kò sì fi ọmọ̀ sílẹ̀.
 Ní ikẹyìn gbogbo wọn, obìnrin náà kú pẹ̀lú. ²³ Njẹ̀
 ní àjìnde, nígbà tí wọn bá jìnde, aya ta ni yóò ha ṣe
 nínú wọn? Àwọn méjèjè ni ó sá ni ní aya?”

²⁴ Jesu dàhùn ó wí fún wọn pé, “Kí í há ṣe nítorí èyí
 ni ẹ ṣe ṣìnà, pé èyin kò mọ̀ iwé Mímọ̀, tàbí agbára
 Ọlọrun. ²⁵ Nítorí pé, nígbà tí àwọn arákùnrin méje

yì àti obìnrin nàà bá jí dídè nínú òkú, a kò ní ẹ̀ ẹ̀gbéyàwó fún wọ̀n. Wọ̀n yóò dàbí àwọ̀n àngẹ̀lì tí n bẹ̀ ní ọ̀run. ²⁶ Ẹ̀gbọ̀n nísinsin yìi, nípa bóyá àjínde yóò wà. Àbí ẹ̀yin kò ì tí ka ìwé Eksodu, nípa Mose àti pàpá tí n jó? Ọ̀lọ̀run sọ̀ fún Mose pé, ‘Èmi ni Ọ̀lọ̀run Abrahamu, Ọ̀lọ̀run Isaaki àti Ọ̀lọ̀run Jakọ̀bu.’ ²⁷ Ọ̀un kí í ẹ̀ Ọ̀lọ̀run àwọ̀n òkú bí kò ẹ̀ Ọ̀lọ̀run àwọ̀n aláàyè: nítórí ẹ̀yin ẹ̀ àṣiṣe gidigidi.”

Òfin tí ó ga jùlọ

²⁸ Ọ̀kan nínú àwọ̀n olùkọ̀ òfin tí ó dúró níbẹ̀ tí ó sì fetísílẹ̀ dárádára sí àròyẹ̀ yìi ẹ̀kíyèsí pé, Jesu tí dáhùn dárádára. Ọ̀un pẹ̀lú sì béèrè lówọ̀ Jesu pé, “Nínú gbogbo òfin, èwo ló ẹ̀ pàtàkì jùlọ̀?”

²⁹ Jesu dá ọ̀kùnrin yìi lóhùn pé, “Èyí tó ẹ̀ pàtàkì jùlọ̀ nínú àwọ̀n òfin ni ẹ̀yí tí ó kà báyìi pé, ‘Gbọ̀ Israẹ̀lì; Olúwa Ọ̀lọ̀run wa Olúwa kan ni. ³⁰ Kí iwọ̀ kí ó fi gbogbo àyà rẹ̀, àti gbogbo ọ̀kàn rẹ̀, àti gbogbo ẹ̀mí rẹ̀, àti gbogbo agbára rẹ̀ fẹ̀ Olúwa Ọ̀lọ̀run rẹ̀, ẹ̀yí ní òfin kìn-ín-ní.’ ³¹ Ekejì ni pé: ‘Fẹ̀ ọ̀mọ̀nikẹ̀jì rẹ̀.’ Kò sí òfin mǐràn tó ga ju méjèjè yìi lọ.”

³² Olùkọ̀ òfin nàà dáhùn pé, “Olùkọ̀, iwọ̀ sọ̀ òtítọ̀ nípa pé Ọ̀lọ̀run kan ni ó n bẹ̀, àti pé kò sí ọ̀míràn àfi ọ̀un nìkan. ³³ Àti kí a fi gbogbo àyà, àti gbogbo ọ̀ye, àti gbogbo ọ̀kàn àti gbogbo agbára fẹ̀ ẹ̀, àti fẹ̀ ọ̀mọ̀nikẹ̀jì ẹ̀ni bí ara ẹ̀ni, ó ju gbogbo ẹ̀bọ̀ sísun, àti ẹ̀bọ̀ lọ.”

³⁴ Jesu rí i dájú pé ọ̀ye ọ̀kùnrin yìi ga, nítórí nàà, Jesu sọ̀ fún un pé, “Arákùnrin, iwọ̀ kò jìnà sí à tí dé

12:26 Ek 3.6. **12:28** Mt 22.34-40; Lk 20.39-40; 10.25-28. **12:29** De 6.4. **12:31** Le 19.18; Ro 13.9; Ga 5.14; Jk 2.8. **12:33** 1Sa 15.22; Ho 6.6; Mt 6.6-8; Mt 9.13.

ìjọba Ọrun.” Láti ìgbà náà lọ, ẹnikẹni kò tún béèrè ohun kan lọwọ Jesu.

Ọmọ ta ni Kristi n ẹ?

³⁵ Lẹyìn náà, nígbà tí Jesu n kọ àwọn ènìyàn nínú tẹmpili, ó béèrè lọwọ wọn pé, “**Èéşe tí àwọn olùkọ òfin fi gbà wí pé Kristi náà ní láti jẹ ọmọ Dafidi?**”
³⁶ Nítorí tí Dafidi tìkára rẹ, tí n tí ipa Ẹmí Mímọ sọrọ wí pé:

“**Olúwa sọ fún Olúwa mi pé:
 “Jókòó ní ọwọ ọtún mi,
 títí èmi yóò fi sọ àwọn ọtá rẹ
 di àpótí itisẹ rẹ.”**”

³⁷ Níwọn ìgbà tí Dafidi tìkára rẹ pé é ní ‘Olúwa,’ báwo ni ó túnşe lè jẹ ọmọ rẹ?”

Ọpọ ènìyàn sì fi ayọ gbọ ọrọ rẹ.

³⁸ Ó sì wí fún wọn nínú ẹkọ rẹ pé, “**E sọra fun àwọn olùkọ òfin tí wọn fẹ láti máa wọ aṣọ gígùn káàkiri, tí wọn sì fẹ ikíni ní ọjà,** ³⁹ àti ibùjókòó ọlá nínú Sinagọgu àti ipò ọlá níbi àsẹ. ⁴⁰ Àwọn tí wọn jẹ ilé àwọn opó rún, tí wọn sì n gbàdúra gígùn fún àṣhàn, nítorí èyí, ìjìyà wọn yóò pọ púpọ.”

Ọrẹ opó

⁴¹ Jesu jókòó ní òdikejì kojú sí àpótí ìṣúra: ó n wo ìjọ ènìyàn tí n sọ owó sínú àpótí ìṣúra, ọpọ àwọn ọlọrọ sì sọ púpọ sí i. ⁴² Ẹ̀gbọ̀n obìnrin opó kan wà, ó sì fi ààbọ owó idẹ méjì síbẹ, tí i ẹ ìdá méjì owó-babà kan sínú rẹ.

12:35 Mt 22.41-46; Lk 20.41-44. **12:36** Sm 110.1; Ap 2.34-35; Hb 1.13. **12:38** Mt 23.5-7; Lk 20.46-47; Lk 11.43. **12:41** Lk 21.1-4; Jh 8.20.

⁴³ Jesu pe àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ, ó sọ fún wọn wí pé, “Lòòótọ ni mo wí fún yin pé, tálákà opó yìí sọ sínú àpótí iṣúra ju gbogbo àwọn iyókù to sọ sínú rẹ lọ. ⁴⁴ Nítorí pé, àwọn iyókù mú nínú ọpọ̀ ìní wọn, sùgbọ̀n ní tirẹ̀, nínú àní rẹ̀, ó sọ gbogbo ohun tí ó ní nàà sílẹ̀ àní gbogbo ìní rẹ̀.”

13

Àwọn àmì òpin ayé

¹ Bí Jesu ti ń jáde láti inú tẹmpili ní ojọ nàà, ọkan nínú ọmọ-ẹyìn rẹ̀ sọ fún un pé, “Olùkọ̀, wo ilé ńlá tí ó dára wọnyí. Sì wo òkúta tí a ẹ̀ lẹ̀sẹ̀ lára àwọn ọ̀giri ilé nàà.”

² Jesu dáhùn pé, “Ìwọ̀ rí ilé ńlá wọnyí? Kì yóò sí òkúta kan tí a ó fi sílẹ̀ lórí èkejì tí a kì yóò wó lulẹ̀.”

³ Bí Jesu si ti jókòò lórí òkè olifi tí ó kojú sí tẹmpili, Peteru, Jakọbu, Johanu àti Anderu wà pèlú rẹ̀ níbẹ̀, wọn bi í léèrè ni ìkọ̀kọ̀ pé, ⁴ “Sọ fún wa, nígbà wo ni nńkan wọnyí yóò ẹ̀lẹ̀ sí tẹmpili nàà? Kí ni yóò sì jẹ̀ àmì nígbà tí gbogbo nńkan wọnyí yóò ẹ̀?”

⁵ Jesu kilò fún wọn pé, “È má ẹ̀ jẹ̀ kí ẹnikẹni tàn yín. ⁶ Nítorí pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ yóò wá ní orúkọ̀ mi, wọn yóò wí pé, ‘Èmi ni Kristi,’ wọn yóò tan ọ̀pọ̀ èniyàn jẹ. ⁷ Nígbà tí ẹyìn bá ń gbọ̀ ìró ogun àti ìdágìrì ogun, kí ẹyìn má ẹ̀ jáyà, nítorí irú nńkan wọnyí kò le ẹ̀ kí ó má ẹ̀lẹ̀, sùgbọ̀n ọ̀pin nàà kì í ẹ̀ ìgbà yìí. ⁸ Orílẹ̀-èdè yóò dídè sí orílẹ̀-èdè, àti ìjọba sí ìjọba ilẹ̀ yóò máa jì ní ibi púpọ̀. Ìyàn yóò sì wà níbi gbogbo. Gbogbo nńkan wọnyí ni ìbèrẹ̀ ìpọ̀njú tí ń bọ̀ níwájú.”

13:1 Mt 24; Lk 21.5-36. **13:2** Lk 19.43-44; Mk 14.58; 15.29; Jh 2.19; Ap 6.14. **13:3** Mk 5.37; 9.2. **13:4** Lk 17.20. **13:6** Jh 8.24; 1Jh 2.18.

9 “Şùgbõn nígbà tí àwõn nńkan wõnyí bá bèrè sí í şelè, ẹ kiyèsára! Nítorí ẹyin yòò wà nínú ewu. Wõn yòò fà yín lọ ilé ẹjọ gbogbo. Wõn yòò fi iyà jẹ yín nínú Sinagogu wõn. Àwõn ẹniyàn yòò fèsùn kàn yín níwájú àwõn baálẹ àti níwájú àwõn ọba nítorí orúkọ mi, fún ẹrì fún wõn. ¹⁰ Nítorí pé ẹ gbodò kọkọ wàásù iyinrere náà fún gbogbo orílẹ̀-èdè kí ọpin tó dé. ¹¹ Şùgbõn nígbà tí wõn bá n fà yín lọ, tí wõn bá sì n fi yín lé wõn lẹwọ, ẹ má şe şàniyàn şáájú ohun tí ẹ ó sọ. Şùgbõn ohun tí bá fi fún yín ní wákàtí náà, òun ni kí ẹyin kí ó wí. Nítorí kì í şe ẹyin ni ó n wí, bí kò şe Ẹmí Mímọ.

¹² “Arákùnrin yòò máa fi ẹsùn kan arákùnrin rẹ, tí yòò sì yorí sí ikú. Baba yòò máa şe ikú pa ọmọ rẹ. Àwõn ọmọ yòò máa dìtẹ sí òbí wõn. Àní, àwõn ọmọ pẹlú yòò máa şe ikú pa òbí wõn. ¹³ Àwõn ẹniyàn yòò kóríira yín nítorí tí ẹ jẹ tẹmi. Şùgbõn ẹni tó bá fi ara da iyà tí tí dé ọpin tí kò sì kọ mí sílẹ òun ni yòò rí ìgbàlà.

¹⁴ “Şùgbõn nígbà tí ẹyin bá rí ìrira ìsodahoro, tí ó dúró níbí tí kò yẹ (ẹnikẹni tí ó bá kà á kí ó yé e), nígbà náà ni kí àwõn tí n bẹ ni Judea sálo sí orí òkè. ¹⁵ Kí ẹni tí n bẹ lórí ilé má şe sọkalẹ lọ sínú ilé, bèẹ ni kí ó má sì şe wọ inú rẹ, láti mú ohunkóhun jade nínú ilé rẹ. ¹⁶ Kí ẹni tí ó wà lóko má şe padà sẹyìn láti wá mú aşọ rẹ. ¹⁷ Ẹgbé ní fún àwõn tí ó lóyún, àti fún obìnrin tí n fún ọmọ lẹmú ní ojọ wõnyí. ¹⁸ Kí ẹ sì máa gbàdúra pé ẹyí şelè ní àkókò òtútù. ¹⁹ Nítorí ojọ wõn-ọn-nì yòò jẹ àkókò ìpọnjú, irú ẹyí tí kò ì şelè láti

ìbèrè èdá Ọlọrun. Irú rẹ kò sì ni şelẹ mọ.

²⁰ “Àfi tí Olúwa bá gé àkókò ìjìyà nàà kúrú, ẹyọ ẹmí kan ní ayé kì yóò là. Şùgbọn nítorí àwọn tí Ọlọrun yàn, ni yóò şe dín àwọn ojọ nàà kù. ²¹ Nígba nàà, bí ẹnìkẹni bá sọ fún un yín pé, ‘È wò ó, Kristi wa níbi yìi!’ tàbí, sọ fún un yín pé, ‘È wò ó, ó wà lẹhùn ún ni!’ È má şe gbà wọn gbọ. ²² Nítorí àwọn èké Kristi àti àwọn wòlú èké ni yóò wá, wọn yóò sì fi işẹ ìyanu tí yóò tan ènìyàn jẹ hàn. Bí ó bá şe é şe, wọn yóò tan àwọn àyànfẹ pàápàá jẹ. ²³ Nítorí nàà, ẹ şọra. Mo ti kilò fún un yín şáájú tó!

²⁴ “Şùgbọn ni ojọ wònyí lẹyìn ìpọnjú tí mo sọ yìi, “‘oòrùn yóò şókùnkùn, òşùpá kò ní tan ìmọlẹ rẹ.

²⁵ Àwọn ìràwọ pẹlú yóò já lulẹ láti ojú ọrun, àti agbára tí n bẹ ní ọrun ni a ó sì mì tìtì.’

²⁶ “Nígba nàà ni gbogbo ayé yóò sì rí i tí èmi Ọmọ Ènìyàn yóò máa bọ wá láti inú àwọsánmọ pẹlú agbára àti ọgo nílá. ²⁷ Nígba nàà ni yóò sì rán àwọn angẹli rẹ láti kó àwọn àyànfẹ ní gbogbo ayé jọ láti orígun méréřerin ayé láti ìkangun ayé títí dé ìkangun ọrun.

²⁸ “Nísinsin yìi, ẹ kọ ọwe lára igi ọpọtọ, nígba tí ẹka rẹ bá n yọ tuntun, tí ó bá sì n rú ewé, èyí fihàn pé àkókò ẹrùn ti dé. ²⁹ Bẹẹ gégé, nígba tí ẹ ba ri àwọn ohun wònyí ti n şelẹ, kí ẹ mọ pé ó súnmọ etílẹ tán, bi ìgbà tí ó wà lẹyìn ìlẹkùn. ³⁰ Lóòótọ ni mo wí fún un yín, ìran yìi kì yóò rékojá títí a ó fi mú gbogbo nńkan wònyí şe. ³¹ Ọrun àti ayé yóò kojá lọ, şùgbọn àwọn ọrọ mi dúró dájú títí ayé ànìpẹkun.

13:22 Mt 7.15; Jh 4.48. **13:26** Mk 8.38; Mt 10.23; Da 7.13.

13:30 Mk 9.1. **13:31** Mt 5.18; Lk 16.17.

Ojọ àti wákàtí tí a kò mọ

³² “Şùgbọ̀n kò sí ẹ̀ni tí ó mọ ojọ tàbí wákàtí tí ǹnkan wọ̀nyí yòò şełẹ. Àwọ̀n àngẹ̀lì ọ̀run pàápàá kò mọ. Àní, ẹ̀mi pẹ̀lú kò mọ ọ̀n, bí kò şe baba nìkan. ³³ Ẹ máa şọ̀ra, ẹ dúró wámú, kí ẹ sì máa gbàdúrà, nítorí ẹ̀yin kò mọ ẹ̀gbà tí àkókò ná yòò dé. ³⁴ Ó dà bí ọ̀k̀nrin kan tí ó lọ sí ìrìnàjò tí ó jìnnà rere, ẹ̀ni tí ó fi ilé rẹ̀ sílẹ̀, tí ó sì fi àşẹ̀ fún àwọ̀n ọ̀mọ ọ̀dọ̀ rẹ̀, àti işẹ̀ tí ẹ̀nikọ̀kan yòò şe, ó sì fi àşẹ̀ fún ẹ̀ni tó dúró lẹ̀nu-ọ̀nà láti máa şọ̀nà.

³⁵ “Bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀, ẹ̀yin pẹ̀lú ní láti máa fi ìrètí şọ̀nà, nítorí pé ẹ̀ kò mọ àkókò tí baálé ilé yòò dé. Bóyá ní ìrọ̀lẹ̀ nì o, tàbí ní ọ̀gànjọ ọ̀ru, tàbí nígbà tí àkùkọ máa n kọ, tàbí ní ọ̀wúrọ. ³⁶ Àti wí pé nígbà tí ó bá dé lójìjì, kó má şe bá yín lójú oorun. ³⁷ Ohun tí mo wí fún un yín, mo wí fun gbogbo ẹ̀niyàn: ‘Ẹ máa şọ̀nà!’”

14

A da t̀r̀ar̀í sí ara Jesu

¹ Lẹ̀yìn ojọ méjì ní àjọ ìrékojá àti tí àìwúkàrà, àti àwọ̀n olórí àlùfáà àti àwọ̀n olùkọ ọ̀fin sì n wá ọ̀nà láti mú Jesu ní ìkọ̀kọ, kí wọ̀n sì pa á. ² Şùgbọ̀n wọ̀n wí pé, “A kò ní mú un ní ojọ àjọ, kí àwọ̀n ẹ̀niyàn má bá á fa ìjàngbọ̀n.”

³ Nígbà tí ó sì wà ní Betani ni ilé Simoni adètẹ̀ bí ó ti jókòó ti oúnjẹ, obìnrin kan wọ̀lé, ti ọ̀n ti alabasita ọ̀róró ìkunra olówó iyebíye, ó şí ìgò náà, ó sì da ọ̀róró náà lé Jesu lórí.

13:32 Ap 1.7. **13:33** Ef 6.18; 1Kọ 4.2. **13:34** Mt 25.14. **13:35** Lk 12.35-40. **14:1** Mt 26.1-5; Lk 22.1-2; Jh 11.47-53. **14:3** Mt 26.6-13; Lk 7.36-38; Jh 12.1-8.

⁴ Àwọn kan nínú àwọn tí ó jókòó ti tábilì kún fún ibànújé. Wọn sì n bi ara wọn pé, “Nítorí kí ni a ẹ fi òróró yìi ẹ̀fò? ⁵ Òun ibá ta òróró ìkunra yìi ju owó iṣẹ̀ ọ̀dún kan lọ, kí ó sì fi owó rẹ̀ ta àwọn tálákà lọre.” Báyìí ni wọn n fi ọ̀rọ̀ gún obìnrin nàà lára.

⁶ Ẹ̀gbọn Jesu wí fún pé, “**Ẹ fi í sílẹ̀, kí ni ẹ n yọ ọ lẹnu fún ẹ́ nítorí tí ó ẹ ohun rere sí mi?** ⁷ Nígbà gbogbo ni àwọn tálákà wà ní àárín yín, wọn sì n fẹ̀ ìràn�ọ̀wọ̀ yín. Ẹ̀ sì lẹ̀ ẹ oore fún wọn nígbàkígbà tí ẹ bá fẹ̀. ⁸ Ó ti ẹ èyí tí ó lẹ̀ ẹ, o ti fi òróró kùn mí ni ara ní ìmúrasílẹ̀ de ìgbà tí wọn yòò sin òkú mi. ⁹ Lóòótọ̀ ni mo wí fún un yín, níbíki bí tí wọn bá ti wàásù mi, ní gbogbo ayé, wọn kò ní ẹ aláìsọ ohun tí obìnrin yìi ẹ pẹ̀lú ní ìrántí rẹ.”

¹⁰ Nígbà nàà ni Judasi Iskariotu, ọkan nínú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ méjìlálá lọ sí ọ̀dọ̀ àwọn olórí àlùfáà, láti ẹ̀tò bí yòò ti fi Jesu lé wọn lọ̀wọ̀. ¹¹ Inú wọn dùn láti gbọ̀ èyí, wọn sì yọ̀, wọn sì ẹ̀ ìlérí láti fún un ní owó. Nítorí nàà ó bẹ̀rẹ̀ sí í ẹ̀ ọ̀kókò tí ó rọ̀rùn tí òun yóò fi Jesu lé wọn lọ̀wọ̀.

Oúnjẹ alẹ Olúwa

¹² Ní ọjọ̀ kìn-ín-ní àjọ̀dún ìrékojá tí í ẹ ọjọ̀ tí wọn máa n pa ẹran àgùntàn fún ìrúbo, àwọn ọmọ-ẹ̀yìn Jesu bi í léèrè pé, “Níbo ni iwọ̀ fẹ̀ kí a lọ pèsè sílẹ̀ tí iwọ̀ yóò ti jẹ̀ àsè ìrékojá?”

¹³ Ó rán méjì nínú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀, lọ, ó sì wí fún wọn pé, “**Ẹ̀ lọ sínú ìlú, ọ̀kùnrin kan tó ru ìkòkò omi yòò pàdé yín, ẹ máa tọ̀ ọ̀ lẹ̀yìn.** ¹⁴ Ilé tí ọ̀kùnrin nàà bá wọ̀, kí ẹ wí fún baalé nàà pé, ‘Olùkọ̀ rán wa pé,

14:7 De 15.11. **14:8** Jh 19.40. **14:10** Mt 26.14-16; Lk 22.3-6.
14:12 Mt 26.17-19; Lk 22.7-13.

níbo ni gbàngàn àpèjẹ nàà gbé wa, níbi tí èmi yòò gbé jẹ àsè ìrékojá pèlú àwọn ọmọ-ẹyìn mi?" ¹⁵ Ọun yòò sì mú un yín lọ sí gbàngàn nílá kan lókè ilé nàà, tí a ti ẹ lósó. Níbẹ ni kí ẹ pèsè sílẹ dè wá."

¹⁶ Àwọn ọmọ-ẹyìn méjì nàà sì jáde lọ àárín ilú. Wọn bá gbogbo nńkan gégé bí Jesu tí sọ fún wọn. Wọn sì pèsè àsè ìrékojá.

¹⁷ Nígba tí ó di alẹ, Jesu àti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ dé síbẹ. ¹⁸ Bí wọn sì ti jókòó yí tábilì ká, tí wọn n jẹun, Jesu wí pé, "Lóóótọ ni mo wí fún un yín, ọkan nínú ẹyìn tí ẹ n bá mi jẹun yìi ni yòò fi mí hàn."

¹⁹ Ọkàn wọn sì bèrẹ sí í dàrú. Olúkúlùkù sì n bí í ní ọkọọkan wí pé, "Dájúdájú, kì í ẹ èmi?"

²⁰ Ó sì dáhùn wí pé, "Ọkan nínú ẹyìn méjìlá tí ó n bá mi tọwọ bọ àwo jẹun nísinsin yìi ni. ²¹ Nítóótọ Ọmọ Èniyàn n lọ bí a ti kọwé nípa rẹ, ẹ̀gbọn ẹ̀gbé ní fún ọkúnrin nàà, láti ọwọ ẹni tí a ti fi Ọmọ Èniyàn hàn. Ìbá sà̀n fún un bí a kò bá bí i rará."

²² Bí wọn ti n jẹun lọwọ, Jesu mú ìṣù àkàrà kan, ó gbàdúrà sí i. Lẹyìn nàà ó bù ú sí wẹwẹ, ó sì fi fún wọn. Ó wí pé, "Ẹ gbà jẹ, ẹyí yìi ni ara mi."

²³ Bákan nàà, ó sì mú ago wàinì, ó dúpẹ fún un, ó sì gbé e fún wọn. Gbogbo wọn sì mu nínú rẹ.

²⁴ Ó sì wí fún wọn pé, "Ẹyí ni ẹjẹ mi tí májẹmú tuntun, tí a ta sílẹ fún ọpọ̀lọpọ̀ èniyàn. ²⁵ Lóóótọ ni mo wí fún un yín, èmi kò tún ní mu ọti wàinì mọ títí yòò fi di ọjọ nàà tí Èmi yòò mu ún ní tuntun nínú ìjọba Ọlọrun."

14:17 Mt 26.20-25; Lk 22.14,21-23; Jh 13.21-30; Sm 41.9. **14:22** Mt 26.26-29; Lk 22.17-19; 1Kọ 11.23-26. **14:22** Mk 6.41; 8.6; Lk 24.30. **14:23** 1Kọ 10.16. **14:24** Ek 24.8; Hb 9.20.

²⁶ Lẹyìn nàà wọn kọ orin, wọn sì gun orí òkè olifi lọ.

Jesu sọ àṣọtẹlẹ pé Peteru yòò sẹ òun

²⁷ Jesu sì wí fún wọn pé, “Gbogbo yín ni ẹ ó sa kúrò lódò mi, a ti kòwé rẹ pé,

“Èmi yòò lu olùṣọ-àgùntàn

àwọn agbo àgùntàn yòò sì fọnká.”

²⁸ Ẹ̀gbọ̀n lẹyìn ìgbà ti mo ba jínde tan, èmi yòò síwájú yin lọ sí Galili.”

²⁹ Ẹ̀gbọ̀n Peteru dá a lóhùn, ó wí pé, “Bí gbogbo èniyàn tilẹ sá kúrò lẹyìn rẹ, èmi kò ní sá.”

³⁰ Jesu sì wí fún un pé, “Jẹ kí n sọ òótọ́ fún ọ. Kí àkùkò tó ó kọ lẹ̀ẹ̀kejì ní òwúrò ọ̀la, ìwọ, pàápàá yòò ti sọ lẹ̀mẹ̀ta wí pe ìwọ kò mò mí rí.”

³¹ Ẹ̀gbọ̀n Peteru fa ara ya, ó wí pé, “Bí mo tilẹ ní láti kú pẹ̀lú rẹ, èmi kò jẹ sọ pé n kò mò ọn rí.” Ilé rí yì kan nàà ni àwọn ọmọ-ẹyìn ìyókù bẹ̀rẹ sí í ẹ.

Ogbà Getsemane

³² Nígbà tí wọn dé ibi kan tí wọn n pè ní ogbà Getsemane. Jesu wí fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ pé, “**Ẹ jókòó dè mí nìhìn-ín tí tí n ó fi lọ gbàdúra.**” ³³ Ó sì mú Peteru àti Jakọbu àti Johanu lọ pẹ̀lú rẹ. Òun sì kún fún ìrẹ̀wẹ̀sì àti ìbànújẹ gidigidi. ³⁴ Ó sì wí fún wọn pé, “**Ọkàn mi n kááánú gidigidi tí tí dé ojú ikú. Ẹ dúró nìhìn-ín kí ẹ sì máa bá mi sọnà.**”

³⁵ Ó sì lọ síwájú díẹ, ó dojúbọ ilẹ, ó sì bẹ̀rẹ sí i gbàdúra pé, bí ó bá ẹ e ẹ kí wákàtí tí ó bọ nàà ré

14:26 Mt 26.30-35; Lk 22.33-34,39. **14:27** Sk 13.7; Jh 16.32.

14:28 Mk 16.7. **14:30** Mk 14.66-72; Jh 13.36-38; 18.17-18,25-27.

14:32 Mt 26.36-46; Lk 22.40-46; Hb 5.7-8. **14:34** Jh 12.27.

òun kojá. ³⁶ Ó sì wí pé, “Ábbà, Baba, ìwọ̀ lè ẹ̀ se ohun gbogbo, mú ago yìi kúrò lórí mi, ẹ̀sùgbọ̀n kì í ẹ̀ se èyí tí èmi fẹ̀, bí kò ẹ̀ se èyí tí ìwọ̀ fẹ̀.”

³⁷ Nígbà tí ó sì padà dé ọ̀dọ̀ àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn mẹ̀ta, ó bá wọn lójú oorun. Ó sì wí fún Peteru pé, “Simoni, o n sùn ni? Ìwọ̀ kò lè bá mi sọ̀nà fún wákàtí kan? ³⁸ Ẹ̀ máa sọ̀nà, kí ẹ̀ sì máa gbàdúrà, ki ẹ̀ má ba à bọ̀ sínú ìdánwò. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé, ‘Èmí n fẹ̀ ẹ̀sùgbọ̀n ó ẹ̀ se àìlera fún ara.’”

³⁹ Ó sì tún lọ lẹ̀ẹ̀kan sí i. Ó sì gbàdúrà gégé bí ó ti gbà á ti ìsáájú. ⁴⁰ Nígbà tí ó sì tún padà dé, ó bá wọn wọn n sùn, nítorí pé ojú wọn kún fún oorun. Wọn kò sì mọ̀ irú èsì tí wọn ìbá fún un.

⁴¹ Ó sì wá nígbà kẹ̀ta, ó sì wí fún wọn pé, “Ẹ̀ máa sùn kí ẹ̀ sì máa sinmi ó tó bẹ̀ẹ̀, wákàtí náà ti dé, wò ó, a fi Ọ̀mọ̀ Ènìyàn lé àwọn ẹ̀lẹ̀sẹ̀ lẹ̀wọ̀. ⁴² Ẹ̀ dídẹ̀, ẹ̀ jẹ̀ kí a máa lọ. Ẹ̀ wò ó, ẹ̀ni tí yóò fi mí hàn wà ní tòsí!”

A mú Jesu

⁴³ Bí ó sì ti n sọ̀rọ̀ lẹ̀wọ̀, lójú ẹ̀sẹ̀ náà ni Judasi ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn méjìlá dé pẹ̀lú. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn ti idà àti kùmọ̀ lẹ̀wọ̀, àwọn olórí àlùfáà, àwọn olùkọ̀ ọ̀fin àti àwọn àgbàgbà Júù ni ó rán wọn wá.

⁴⁴ Judasi tí fi àmì fún wọn wí pé, “Èni tí mo bá fi ẹ̀nu kò lẹ̀nu nínú wọn, òun ní Jesu, ẹ̀ mú un.”

⁴⁵ Nígbà tí wọn dé ọ̀dọ̀ Jesu, Judasi lọ sì ọ̀dọ̀ rẹ̀ tààrà, ó wí pé, “Rabbi!” Ó sì fi ẹ̀nu kò Jesu lẹ̀nu. ⁴⁶ Wọn sì mú Jesu. ⁴⁷ Ẹ̀sùgbọ̀n ọ̀kan nínú àwọn tí ó dúró fa idà rẹ̀ yọ̀, ó fi sá ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ olórí àlùfáà, ó sì gé etí rẹ̀ bọ̀ sílẹ̀.

14:36 Ro 8.15; Ga 4.6; Mk 10.38; Jh 18.11. **14:38** Mt 6.13; Lk 11.4. **14:43** Mt 26.47-56; Lk 22.47-53; Jh 18.2-11.

48 Nígba náà Jesu dáhùn, ó bi wọn léèrè pé, “**Şé Èmi ni èyin jáde tọ wá bi olè, ti èyin ti idà àti kùmọ láti mú?** 49 **Ojoojúmọ ni èmi wà pẹlú yín ní ẹmpili, tí mo n kọni; ẹ kò mú mi. Şùgbọn eléyí şelẹ, kí ohun tí iwé Mímọ wí lè şẹ.”** 50 Ní àkókò yí, gbogbo àwọn ọmọ-èyin rẹ ti fi í sílẹ, wọn sálo.

51 Ọdọmọkùnrin kan sì n tọ ọ lẹyìn tí ó fi aşọ ọgbọ bo ìhòhò rẹ àwọn ọmọ-ogun gbìyànjú láti mú òun náà. 52 Ó sì fi aşọ funfun náà sílẹ fún wọn, ó sì sálo ní ìhòhò.

Jesu níwájú ìgbìmọ Sahẹndiri

53 Wọn mú Jesu lọ sí ilé olórí àlùfáà, gbogbo àwọn olórí àlùfáà àti àwọn àgbàgbà Júù àti àwọn olùkọ òfin péjọ síbẹ. 54 Peteru tẹlé Jesu lókèèrè, ó sì yọ wọ inú àgbalá olórí àlùfáà, ó sì jókòó pẹlú àwọn ọmọ ọdọ, ó n yáná.

55 Bí ó ti n şe èyí lẹwọ, àwọn olórí àlùfáà àti gbogbo ìgbìmọ ilé ẹjọ tí ó ga jùlọ n wá ẹni tí yòò jẹrìí èké sí Jesu, èyí tí ó jojú dárádára láti lè dájọ ikú fún un. Şùgbọn wọn kò rí. 56 Nítorí pé ọpọlọpọ ẹrì wọn ní kò bá ara wọn mu.

57 Níkeyìn àwọn kan dide, wọn bèrẹ sí í jẹrìí èké sí i, wọn ní, 58 “A gbọ tí ó wí pé, ‘Èmi yòò wó ẹmpili tí ẹ fi ọwọ kọ yí, nígbà tí yòò bá sì fi di ọjọ kẹta, èmi yòò kọ òmíràn tí a kò fi ọwọ ènìyàn kọ.’” 59 Síbẹ, ẹrì i wọn kò dọgba.

60 Nígba náà ni àlùfáà àgbà dide, ó bọ síwájú. Ó sì bèrẹ sí í bi Jesu léèrè, ó ní, “Şé o kò ní fèsì sí ẹsùn

14:49 Lk 19.47; Jh 18.19-21. 14:53 Mt 26.57-68; Lk 22.54-55,63-71; Jh 18.12-24. 14:58 Mk 13.2; 15.29; Ap 6.14; Jh 2.19.

tí wọn fi sùn ọ? Kí ni ìwọ gan an ní sọ fúnra rẹ?”

⁶¹ Sùgbọn Jesu dákẹ.

Olórí àlùfáà tún bi í, lẹ̀ẹkan sí i, ó ní, “Şé ìwọ ni Kristi náà, Ọmọ Olùbùkún un ni?”

⁶² Jesu wá dáhùn, ó ni, “Èmi ni, ẹyin yòò sì rí Ọmọ Ènìyàn tí yòò jókòò lẹwọ ọtún agbára. Ẹyin yòò sì tún rí Ọmọ Ènìyàn tí ó ń bọ láti inú àwọsánmọ ojú ọrun.”

⁶³ Nígba náà ni Olórí àlùfáà fa aşọ rẹ ya, ó ní, “Kí ló kù tì a ń wá? Kí ni a tún ń wá ẹlẹrií fún? ⁶⁴ Ẹyin fúnra yín ti gbọ ọrọ-òdì tí ó sọ. Kí ni ẹ rò pé ó tọ kí a şe?”

Ghogbo wọn sì dáhùn wí pé, “Ó jẹbi ikú.” ⁶⁵ Àwọn kan sì bèrẹ sí í tu itọ sí i lára. Wọn dì í lójú. Wọn ń kàn án lẹşẹ lójú. Wọn fi şe ẹlẹyà pé, “Şotélé!” Àwọn olùşọ sì ń fi àtẹlẹwọ wọn gbá a lójú.

Peteru sẹ Jesu

⁶⁶ Ní àkókò yìi Peteru wà ní isàlẹ inú àgbàlá ilé igbéjọ. Nínú àgbàlá yìi, ọkan nínú àwọn iránşẹbìnrin àlùfáà àgbà kiyèsi í tí Peteru ń yáná.

⁶⁷ Nígba tí ó rí Peteru tí ó ti yáná, Ó tejúmọ ọn.

Ó sì sọ gbangba pé, “Ìwọ pàápàá wà pẹlú Jesu ara Nasareti.”

⁶⁸ Sùgbọn Peteru sẹ, ó ni, “N kò mọ Jesu náà rí; ohun tí ó ń sọ yìi kò tilẹ yé mi.” Peteru sì jáde lọ sí ẹnu-ọ̀nà àgbàlá ilé igbéjọ. Àkùkọ sì kọ.

⁶⁹ Ọmọ̀bìnrin náà sì tún rí Peteru. Ó sì tún bèrẹ sí wí fún àwọn tí wọn dúró níbẹ. Ó ní, “Ọkúnrin yìi gan

14:62 Da 7.13; Mk 9.1; 13.26. **14:63** Ap 14.14; Nu 14.6. **14:64** Le 24.16. **14:66** Mt 26.69-75; Lk 22.56-62; Jh 18.16-18,25-27; Mk 14.30.

an jẹ ọkan nínú àwọn ọmọ-ẹyìn Jesu.” ⁷⁰ Sùgbón Peteru tún sẹ.

Nígbà tí ó sí túnṣe diẹ sí i, àwọn tí wọn dúró lẹgbẹ Peteru wá wí fún un pé, “Lóòótọ ni, ọkan ní ara wọn ni ìwọ í ṣe. Nítorí ará Galili ni ìwọ, èdè rẹ sì jọ bẹẹ.”

⁷¹ Nígbà náà ni Peteru bèrẹ sí í sẹ ó sì n búra, ó ni, “N kò mọ ẹni ti ẹ n sọrọ rẹ yí rí!”

⁷² Lójúkan náà tí àkùkọ yìi kọ lẹ̀ẹ̀kejì Peteru rántí ọrọ Jesu fún un pé, “**Kí àkùkọ tó kọ lẹ̀ẹ̀mẹ̀jì, ìwọ yóò sẹ mí nígbà mẹta.**” Ó sì rẹ ẹ láti inú ọkàn wá, ó sì sọkún.

15

Jesu jẹjọ níwájú Pilatu

¹ Ní kùtùkùtù òwúrọ, àwọn olórí àlùfàà, àwọn àgbàgbà, àwọn olùkọ òfin àti gbogbo àjọ ìgbìmọ fi ẹnu kò lóri ohun tí wọn yóò ṣe. Wọn sì de Jesu, wọn mú un lọ, wọn sì fi lé Pilatu lówọ.

² Pilatu sì bi í léèrè, ó ni, “Ṣe ìwọ ni ọba àwọn Júú?” Jesu sì dáhùn pé, “**Gégé bi ìwọ ti wí náà ni.**”

³ Àwọn olórí àlùfàà fi ẹ̀sùn ohun púpọ kàn án.

⁴ Pilatu sì tún bi í léèrè pé, “Ṣe ìwọ kò dáhùn ni? Wo gbogbo ẹ̀sùn tí wọn fi kàn ọ.”

⁵ Sùgbón Jesu kò dalóhùn síbẹ, tó bẹẹ ti ẹnu fi ya Pilatu.

⁶ Ní báyií, nígbà àjọ, gégé bí àṣà, òun a máa dá òndè kan sílẹ fún wọn, ẹnikéni tí wọn bá béèrè fún.

⁷ Ọkùnrin kan wà tí orúkọ rẹ n jẹ Baraba. Wọn ti ju òun àti àwọn ọlọtẹ ẹgbẹ rẹ sí ọgbà ẹwọn, nítorí wọn

15:1 Mt 27.1-2; Lk 23.1; Jh 18.28.

15:2 Mt 27.11-26; Lk

23.2-3,18-25; Jh 18.29-19.16.

şòtẹ sí ìjọba, wọn sì pa èniyàn nínú ìdìtẹ wọn. ⁸ Ọpọ èniyàn sì lọ bá Pilatu, wọn ní kí ó ẹ bí ó ti máa ń ẹ fún wọn ní ọdọdún.

⁹ Pilatu béèrè lẹwọ wọn wí pé, “Şe ẹyin ń fẹ kí èmi dá ọba àwọn Júù sílẹ fún yin?” ¹⁰ Ọun mò pé nítorí ìlara ni àwọn olórí àlùfáà ẹ fà Jesu lé ọun lẹwọ. ¹¹ Nígba náà ni àwọn olórí àlùfáà ru ọpọ èniyàn sókè pé, kí ó kúkú dá Baraba sílẹ fún wọn.

¹² Pilatu sì tún béèrè lẹwọ wọn pé, “Kí ni ẹyin ń fẹ kí èmi kí ó ẹ pẹlú ẹni ti ẹyin n pè ní ọba àwọn Júù?”

¹³ Wọn sì tún kígbẹ sókè pé, “Kàn án mọ àgbélébùú!”

¹⁴ Nígba náà ni Pilatu bi wọn léèrè pé, “Èéşe? Búburú kí ni ó ẹ?”

Wọn sì kígbẹ sókè gidigidi wí pé, “Kàn án mọ àgbélébùú!”

¹⁵ Pilatu sì ń fẹ ẹ ẹyí tí ó wu àwọn èniyàn, ó dá Baraba sílẹ fún wọn. Nígba tí ó sì na Jesu tan o fà á lé wọn lẹwọ láti kàn an mọ àgbélébùú.

Àwọn ọmọ-ogun fi Jesu ẹ ẹlẹyà

¹⁶ Àwọn ọmọ-ogun sì fà á jáde lọ sínú ààfin (tí a ń pè ní Pretoriumu), wọn sì pe gbogbo ẹgbé àwọn ọmọ-ogun jọ. ¹⁷ Wọn sì fi aşọ aláwọ àlùkò wọ ọ, wọn hun adé ẹgún, wọn sì fi dé e ní orí. ¹⁸ Wọn sì bèrẹ sí i kí ì wí pé, Kábíyèsí, ọba àwọn Júù. ¹⁹ Wọn sì fi ọpá lù ú lórí, wọn sì tutọ sí i lára, wọn sì kúnlẹ níwájú rẹ, wọn sì foríbalẹ fún un. ²⁰ Nígba tí wọn sì fi şẹsín tan, wọn sì bọ aşọ elése àlùkò náà kúrò lára rẹ, wọn sì fi aşọ rẹ wọ ọ, wọn sì mú un jáde lọ láti kàn án mọ àgbélébùú.

Wọn kan Jesu mọ àgbélébùú

²¹ Wọn rí òkùnrin kan tí n kọjá lọ. Simoni ará Kirene. Òun ni baba Aleksanderu àti Rufusi. Wọn sì mú un ní tipátipá pé, kí ó rú àgbélébùú Jesu.

²² Wọn sì mú Jesu wá sí Gọlgotha (èyí tí ìtumọ rẹ n jẹ Ibi Agbárí) ²³ Wọn sì fi myrri wáinì tí a dàpọ mọ òjía fún un mu, sùgbọn òun kò gbà á. ²⁴ Wọn sì kàn án mọ àgbélébùú. Wọn sì pín aṣọ rẹ láàrín ara wọn, wọn dibò lórí àwọn aṣọ náà ni kí wọn bá à lè mọ èyí tí yóò jẹ ti olúkúlùkù.

²⁵ Ní wákàtí kẹta ojú ni wọn kàn án mọ àgbélébùú.

²⁶ Àkọlẹ ìfisùn tí wọn kọ sókè orí rẹ ni:

Ọba àwọn Júù.

²⁷ Wọn sì kan àwọn olè méjì mọ àgbélébùú pèlú rẹ, òkan lẹwọ òtún rẹ, èkejì lẹwọ òsì rẹ.* ²⁹ Àwọn tí n kọjá lọ sì n fi se ẹlẹyà, wọn n mi orí wọn pèlú, wọn sì ké pé, “Háà! Ìwọ tí yóò wó tẹmpili tí yóò sì tún un kọ láàrín ojọ mэта, ³⁰ sòkalẹ láti orí àgbélébùú wá, kí o sì gba ara rẹ là!” ³¹ Bákan náà ni àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ òfin fi í sẹsín láàrín ara wọn, wọn wí pé, “Ó gba àwọn ẹlòmíràn là sùgbọn, ara rẹ ni kò lè gbàlà. ³² Jẹ kí Kristi, ọba Israẹli, sòkalẹ láti orí igi àgbélébùú wá nísinsin yíí kí àwà kí ó lè rí i, kí àwà kí ó sì lè gbàgbọ.” Bákan náà, àwọn ti a kàn mọ àgbélébùú pèlú rẹ sì n kẹgàn rẹ.

Ikú Jesu

15:21 Mt 27.32; Lk 23.26; Ro 16.13. **15:22** Mt 27.33-44; Lk 23.33-39; Jh 19.17-24. **15:24** Sm 22.18. * **15:27** Àwọn àkọsilẹ àtìjọ iwé Marku kan se àfikún ọrọ yíí rẹ, 28 èyí tí a ti kọwé rẹ kò lè se kí ó má ṣe lára mi, a sì kà á mọ àwọn arúfín(Isaiah 53.12) **15:29** Mk 13.2; 14.58; Jh 2.19. **15:31** Sm 22.7-8.

³³ Nígba tí ó di wákàtí kẹfà, òkùnkùn bo gbogbo ilẹ̀ tí tí di wákàtí kẹsàrán. ³⁴ Ní wákàtí kẹsàrán ni Jesu kígbẹ̀ sókè ní ohùn rara, ó ní, “*Eli, Eli, lama sabakitani?*” (ítumọ̀ èyí tí í ẹ̀, “*Ọlọrun mi, Ọlọrun mi, èéşe tí iwọ fi kọ mí sílẹ̀?*”).

³⁵ Nígba tí àwọn kan nínú àwọn tí wọn dúró níbẹ̀ gbọ́, wọn sì wí pé, “Wò ó ó n pe Elijah.”

³⁶ Nígba náà ni ẹnìkan sáré lọ ki kànìnkànnì bọ́ inú ọ̀tí kíkàn, ó fi lé orí ọ̀pá, ó sì nà án sí Jesu kí ó lè mu ún. Ó wí pé, “È jẹ́ kí a máa wò ó, bóyá Elijah yòò wá sọ ọ kalẹ̀ wa.”

³⁷ Jesu sì tún kígbẹ̀ sókè ní ohùn rara, ó jòwọ̀ ẹ̀mí rẹ̀ lówọ̀.

³⁸ Aşọ̀ ikélé tẹ̀mpilì sì fàya sí méjì láti òkè dé isàlẹ̀.

³⁹ Nígba tí balógun ọ̀rún tí ó dúró légbẹ̀ ọ̀dọ̀ Jesu rí i tí ó kígbẹ̀ sókè báyí, tí ó sì jòwọ̀ ẹ̀mí rẹ̀ lówọ̀, ó wí pé, “Lóòótọ̀ Ọmọ̀ Ọlọrun ni ọ̀kùnrin yìí í ẹ̀.”

⁴⁰ Àwọn obìnrin kan wà níbẹ̀ pẹ̀lú, tí wọn n wò ó láti òkèèrè. Maria Magdalene wà lára àwọn obìnrin náà, àti Maria iyá Jakọbu kékeré àti ti Jose, àti Salome. ⁴¹ Àwọn wònyí, nígbà tí ó wà ní Galili máa n tọ̀ ọ̀ lẹ̀yìn, wọn a sì máa ẹ̀ iránsẹ̀ fún un àti ọ̀pọ̀ obìnrin miíràn tí wọn sì bá a gòkè wá sí Jerusalemu.

Ìsìnkú Jesu

⁴² Ọ̀jọ̀ yìí jẹ́ ọ̀jọ̀ ìpalẹ̀mọ̀ (èyí tí i ẹ̀, ọ̀jọ̀ tó şáájú ọ̀jọ̀ isinmi). Nígba tí ilẹ̀ ọ̀jọ̀ náà sì sù, ⁴³ Josefu ará Arimatea wá, ọ̀kan pàtàkì nínú àwọn ọ̀mọ̀ ìgbìmọ̀,

15:33 Mt 27.45-56; Lk 23.44-49; Jh 19.28-30. **15:34** Sm 22.1.

15:36 Sm 69.21. **15:38** Hb 10.19-20. **15:39** Mk 1.11; 9.7.

15:40 Jh 19.25. **15:41** Lk 8.1-3. **15:42** Mt 27.57-61; Lk 23.50-56; Jh 19.38-42; Ap 13.29. **15:42** De 21.22-23.

ẹni tí ń retí ìjọba Ọlórún, ó fi ìgboyà lọ sí iwájú Pilatu láti toro òkú Jesu. ⁴⁴ Ẹnu ya Pilatu láti gbọ pé Jesu ti kú. Nítorí náà ó pe balógun ọrún, ó sì bí i léèrè bóyá Jesu ti kú nítòótó. ⁴⁵ Nígba tí balógun ọrún náà sì fún Pilatu ni ìdánílójú pé Jesu ti kú, Pilatu jòwọ òkú rẹ fún Josefu. ⁴⁶ Josefu sì ti ra aṣọ ọgbọ wá. Ó sọ òkú Jesu kalẹ: ó sì fi aṣọ ọgbọ náà dì í. Ó sì tẹ ẹ sí inú ibojì, tí wọn gbẹ sí ara àpáta. Ó wá yí òkúta dí ẹnu ibojì náà. ⁴⁷ Maria Magdalene àti Maria iyá Jose ń wò ó bi Josefu ti n tẹ Jesu sí ibojì.

16

Ajinde

¹ Nígba tí ojọ ìsinmi sì kojá, Maria Magdalene, Maria iyá Jakọbu, àti Salome mú òróró olóòórún dídùn wá kí wọn bá à le fi kun Jesu lára. ² Ní kùtùkùtù ojọ kìn-ín-ní ọsẹ, wọn wá sí ibi ibojì nígba tí oòrùn bèrẹ sí yọ, ³ wọn sì ń bi ara wọn léèrè pé, “Ta ni yóò yí òkúta náà kúrò ní ẹnu ibojì fún wa?”

⁴ Sùgbọn nígba tí wọn sì wò ó, wọn rí i pé a ti yí òkúta tí ó tóbi gidigidi náà kúrò. ⁵ Nígba tí wọn sì wo inú ibojì náà, wọn rí ọdọmọkùnrin kàn tí ó wọ aṣọ funfun, ó jókòó ní apá ọtún, ẹnu sì yà wọn.

⁶ Ó sì wí fún wọn pé, “Ẹ má bèrù: ẹyin ń wá Jesu tí Nasareti, tí a kàn mọ àgbélébùú. Ó jinde! Kò sí níhìn-ín yíí mọ, ẹ wo ibi tí wọn gbé tẹ ẹ sí. ⁷ Sùgbọn ẹ lọ sọ fún àwọn ọmọ-ẹyin rẹ tí tí kan Peteru wí pé, ‘Òun ti ń lọ síwájú yín sí Galili. Ibẹ ni ẹyin yóò ti rí i, gégẹ bí ó ti sọ fún yín.’”

16:1 Mt 28.1-8; Lk 24.1-10; Jh 20.1-2.

16:1 Lk 23.56; Jh 19.39.

16:7 Mk 14.28; Jh 21.1-23; Mt 28.7.

8 Wọn sáré jáde lọ kánkán, kúrò ní ibi ibojì nàà, nítorí tí wọn wárìrì; èrù sì bà wọn gidigidi; wọn kò wí ohunkóhun fún ẹnikẹni, nítorí èrù bá wọn.

[Àwọn àkọsílẹ̀ àtíjọ̀ àtí àwọn ẹlẹ̀rìí àtíjọ̀ kò ní ẹsẹ 9-20.]

9 Nígbà tí Jesu jínde ní kùtùkùtù òwúrọ̀ ní ojọ̀ kìn-ín- ní ọsẹ̀, ó kọ̀ fi ara hàn fun Maria Magdalene, ni ara ẹni tí ó ti lé ẹmí Èsù méje jáde. 10 Òun sì lọ sọ fún àwọn tí ó ti n bá a gbé, bí wọn ti n gbààwẹ̀, tí wọn sì n sọkún.

11 Àtí àwọn, nígbà tí wọn sì gbọ̀ pé Jesu wa láààyè, àtí pé, òun ti rí i, wọn kò gbàgbọ̀.

12 Lẹ̀yìn èyí, ó sì fi ara hàn fún àwọn méjì ní ọ̀nà múràn, bí wọn ti n rìn ní ọ̀nà, tí wọn sì n lọ sí igbèrìko.

13 Nígbà tí wọn sì mọ ẹni tí i se, wọn sì lọ ròyìn fún àwọn iyókù, síbẹ̀, àwọn iyókù kò gbà wọn gbọ̀.

14 Lẹ̀yìn nàà, Jesu fi ara rẹ̀ hàn fún àwọn mọkànlá níbi tí wọn ti n jeun papọ̀; Ó sì bá wọn wí fún àìgbàgbọ̀ àtí ọkàn líle wọn, nítorí wọn kò gba ẹrì àwọn tí ó ti rí i lẹ̀yìn àjínde rẹ̀ gbọ̀.

15 Ó sì wí fún wọn pé, “È lọ sí gbogbo ayé, kí e sì máa wàásù iyinrere mi fún gbogbo ẹ̀dá. 16 Ẹni tí ó bá gbàgbọ̀, tí a sì tẹ̀bomi yóò là. Sùgbọ̀n ẹni tí ó bá kọ̀ tí kò gbàgbọ̀ yóò jẹ̀bi. 17 Àmì wọ̀nyí yóò sì máa bá àwọn tí ó gbàgbọ̀ lọ. Ní orúkọ mi ni wọn yóò máa lé ẹmí ẹ̀sù jáde. Wọn yóò máa fi ẹ̀dè tuntun sọ̀rọ̀. 18 Wọn yóò sì gbé ẹ̀jò lẹ̀wọ̀, bí wọn bá sì jẹ̀ májẹ̀lé kò nípa wọn lára rára. Wọn yóò gbé ọ̀wọ̀ lé àwọn aláìsàn, ara wọn yóò sì dá.”

19 Nígbà tí Jesu Olúwa sì ti bá wọn sọ̀rọ̀ báyíí tan, á gbé e lọ sí ọ̀run, ó sì jókòó lẹ̀wọ̀ ọ̀tún Ọlọ̀run. 20 Àwọn ọ̀mọ-èyìn rẹ̀ sì jáde lọ. Wọn n wàásù káàkiri. Ọlọ̀run

sì wà pẹ̀lú wọ̀n, ó sì ní fí ìdí ọ̀rọ̀ rẹ̀ múlẹ̀ nípa àwọ̀n àmì tí ó tẹ̀lẹ̀ e.

**Biblica® ní oore ọfẹ láti lo Bíbélì Mímọ ní Èdè
Yorùbá Ọde-Ọní
Yoruba: Biblica® ní oore ọfẹ láti lo Bíbélì Mímọ ní Èdè
Yorùbá Ọde-Ọní (Bible)**

copyright © 2017 Biblica, Inc.

Language: Yorùbá

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc.™

Used with permission. All rights reserved worldwide.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share – copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt – remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution – You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 19 Sep 2023

de909672-7c71-5683-96dd-f0d21f08d35f